

XLIX METAI. 66 N.

Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION Penktad., RUGPJUCIO (AUG.) 30, 1935, Brooklyn, N. Y.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879

LENKIJA BUS JUROS VALSTYBĖ TIK SUSITAIKIUS SU LIETUVA

LENKAI NORI DIDELIO LAIVYNO

Lenkija nori būti vadovaujanti Baltijos jūrų karo jėga, bet tam kliudo blogi santykiai su Lietuvos valstybe

VARŠUVA. — Lenkų laikraštis *Warszawski Dziennik Narodowy* rašo: "Lenkija yra Baltijos valstybė ir ji turi tokią pasilikti. Iš to išplaukia aiški Lenkijos pareiga: Baltijos jūroje sukurti karo laivyną, kuris išlaikytų ten įvairių valstybių jūrų pajėgų pusiausvyrą. Norėdama to pasiekti, Lenkija turi vesti Pabaltijį savo savitą politiką. Tarp kita ko, Lenkija yra labai suinteresuota Dancigo klausimu. Jei Dancigas virstų nepriklausomas nuo Lenkijos, tai Lenkija nebegalėtų vaidinti jokio vaidmens Baltijos jūroje, nežiurint Gdynės uosto išplėtimo. Gincas, kuris glaudžiai jungiasi su Baltijos jūra, yra santykinai su Lietuva. Lietuva turi priėjimą prie jūros, bet ji gali virsti jūros valstybe tik tada, kada su reguliuos savo politinius santykius su savo užnugare — Lenkija. Lenkija, iš savo pusės, gali būti jūros valstybė tik susitaikinus su Lietuva. Iki šiol buvo tradicija, kad Baltijos jūroje viešpatavo Vokietija ir Rusija. Dabar, greta tų valstybių, turi stoti ir Lenkija. Lenkijos uždavinys yra ta kryptimi sugrupuoti mažas Baltijos valstybes. Tokiu būdu Lenkija bus sprendžiamas veiksnys Baltijos jūros pusiausvyroje."

KAUNAS. — Rugpjūčio 26 d. iš Kauno išvažiavo Amerikos lietuviai sportininkai Kriaučiūnas-Krause, Lauraitis, Šedvilas ir Lukas. Visi keturi grįžta į Jungtines Amerikos Valstybes. Kai kurie kiti pasilikti Lietuvoje ilgiau paviešėti, bet vėliau taip pat grįš. Du amerikiečiai sportininkai Jonas Knašas ir Kastas Savickas pasilikti Lietuvoje mokytis Lietuvos sportininkus žaisti krepšiasvaidį (basketbolą). Greičiausiai jiedu bus paskirti mokytojais prie Lietuvos sporto rūmų, Kaune.

Amerikos lietuvų krepšiasvaidžio komanda žaidė du kartus su Lietuvos rinktinėmis basketbolo komandomis ir abu kartus laimėjo. Pirmąsias rungtynes laimėjo 57:21, o antrąsias 62:8.

Amerikos lietuviams sportininkams esą Lietuvoje taip patikė, kad nė vienas jų nenori grįžti į Ameriką, visi norėtų dar ilgiau ten pagyventi, bet reikalai verčia grįžti.

PHILADELPHIA, Pa. — Tony de Laurentis, Harboro Pa. barzdaskutis, kuris pasižymėjęs nepaprastu apetitu, šiomis dienomis išsimislijo naują reklamos būdą. Jis atsisėdavo savo barzdaskutyklos lange ir kasdien valgo pietus. Pietums jis vienu atsisėdimu už stalo suvalgo keturis svarus makaronų, 12 keptų vištukų, du "steikus", 7 svarus keptos maltos mėsos ir kitokių niekniekių. Prie tokių pietų jis išgeria vieną galoną vyno ir baigia pietus vienu galonu alaus.

Šią savaitę De Laurentis suvaldė 240 obuolių per 56 minutes.

LIETUVIAI LENKŲ SEIMO RINKIMUOSE NEDALYVAUJA

VILNIUS. — Gautomis iš Vilniaus žiniomis, Laikininis Vilniaus lietuvių komitetas, turėdamas galvoje, kad Vilniaus krašto lietuvių politinė būklė nepakitę, nutarė nekeisti savo ligšiolinio nusistatymo Lenkijos seimo rinkimų klausimu ir šiuose seimo rinkimuose, kaip ir seniau, nedalyvauti.

GIMDYMŲ LENKTYNĖS KANADOJE

TORONTO, Canada. — Kanados vyriausybė skiria pusę milijono dolerių tai šeimynai, kuri per 10 metų turės daugiausia vaikų. Šiomis dienomis Mrs. John Nagle, 30 metų amžiaus torontietė, nuo 1926 metų pagimdė dešimt kūdikį. Kol kas jos dar niekas nepalėnė ir galimas daiktas, kad iki 1936 metų niekas jos nepalėnė ir ji laimės pusę milijono dolerių.

Kalamata, Graikijoje bedarbiai sukėlė riaušes. Juos malšinti turėjo išaukti kariuomenės būrius.

MIRE VISUOMENES VEIKĖJAS J. ZIVATKAUSKAS

TUNKHANNOCK, PA. —

Mūsų korespondentas V. Meškunas iš Scrantono praneša, kad rugpjūčio 27 d. mirė J. Zivatkauskas, senas ir nuolatinis Vienybės ir kitų laikraščių skaitytojas ir bendradarbis, vos sulaukęs 58 metų amžiaus.

Velionis buvo vienas iš senų Scrantono gyventojų. Šiame mieste jis išgyvenęs apie 25 metus. Daug kartų yra buvęs įvairiuose biuriuose, bet velioniu vis nesisėkėdavo, o vėliausiu laiku turėjo mažą ukų Tunkhannock, Pa., kur jis buvo labai gražiai įsitaisęs biznį ir vietą turistams. Velionis buvo gana rimto budo žmogus, visų mėgiamas. Senas SLA narys. Jis dėl jokių partijų ar pažiūrų su nieku nesiginčydamo, dėl to ir priešų neturėdamo. Apie velionį, išskyrus gera, nieko negalima pasakyti.

Paliko žmoną, vieną dukterį Chicago, Ill. ir kitą dukterį ištėkėjusią, kuri gyveno kartu su tėvu iki jo mirties.

Sio miestuko apylinkė yra labai tirštai apgyventa lietuviškais ukinkais. Čia buvo mėginta sutverti SLA kuopa, bet gero agitatoriaus nėsant, nepavyko.

Čia yra ukinkų klubas suorganizuotas velionio J. Zivatkausko, bet apie tą klubą nieko jau nesigirdi. Blogiausia tai, kad lietuviai neskaito laikraščių.

Kas kitas užims velionies Juozo Zivatkausko vietą?

PROF. KEMESIS ATVYKTA Į AMERIKĄ Vieniems METAMS

KAUNAS. — Vilniaus Geležinio Fondo pirmininkas ir VVS vicepirmininkas, Dotnuvos žemės uki akademijos profesorius F. Kemesis vieneriems metams vyks į Jungtines Amerikos Valstybes.

BUS IŠLEISTA KONGRESO MONOGRAFIJA

KAUNAS. — Kongresui pasibaigus ir visus protokoliskus jo reikalus aptvarkius, numatoma išleisti kongreso monografiją. Visi pirmojo pasaulio lietuvių kongreso dalyviai jos ruošėjams įteikė po dvi savo fotografijas su trumpomis biografijomis.

25 MILIJONAI AUTOMOBILIŲ AMERIKOJE

WASHINGTON. — Statistikos žiniomis pereiniais metais visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse buvo 24,933,403 automobiliai, iš jų 21,524,068 keleiviniai automobiliai, o visi kiti sunkvežimiai. Šiais metais numatoma, kad bus apie 26 milijonai automobilių.

VIENYBES RUGSEJO 3 D. LAIDA DEL SVENTES NEIŠEIS

ATEINANČIOS SAVAITĖS PIRMOJI VIENYBĖS LAIDA, KURĮ PAGRASPAUSDINAMA PIRMADIENIAIS, RUGSĖJO 3 D. NEIŠEIS, NES PIRMADIENĮ PRIPUOLA LABOR DAY

Įventė ir visi spaustuvės, administracijos ir redakcijos darbininkai gauna vieną dieną atostogų.

Ištaiga tą dieną bus uždaryta.

DR. RACKAUS IR SPAUDOS-KULTūros PARODAS APLANKE 2,000 ŽMONIŲ

KAUNAS. — Universiteto rumuose įvykstančios dr. Rackaus muziejaus ir išelvijos spaudos-kultūros parodos vis daugiau traukia kauniečių dėmesį. Lig šiol paroda aplanke apie 2,000 žmonių (1080 privačių lankytojų su bilietais, apie 500 kvietusių svečių atidarymo dieną ir apie 500 kongreso dalyvių, choristų ir ekskursantų užsienio lietuvių). Be to, iš provincijos atsilankė kelios jaunimo ekskursijos. Rimtį lankytojai, kurie nori nuodugnai viską apžiūrėti, parodose praleidžia net po 3 — 4 valandas ir dar žada ant kartą ateiti, nes parodose daug įdomių eksponatų. Smulkiai parodas apžiūrėjo ministris pirmininkas J. Tubelis ir vyriausybės nariai, ministris Anglijos B. Balutis, direktoriai, profesoriai, menininkai, visuomenės žymieji darbuotojai. Paskutiniu atidarytasis numizmatikos, archeologijos, paleontologijos skyrius sukelią gyviausio susidomėjimo, kaip ir Dariaus-Girėno skyrius, kuriame surinkta daug medžiagos apie didingąjį lakunų žygį.

BRITAI ATŠAUKĖ IŠ ATOSTOGŲ SAVO KARININKUS

LONDON. — Britų karo ministerija šiomis dienomis atšaukė iš atostogų visus savo aukštuosius karininkus. Visi karininkai turi būti arti Londono, kad karo žinyba tuojau galėtų juos pašaukti karo tarnybai.

ROOSEVELTAS VAŽIUOS Į SAN DIEGO PARODĄ

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas netrukus žada išvažiuoti į Kaliforniją dalyvauti San Diego parodoje. Ta pačia proga sustos ir kitose vietose, kur sakys kalbas.

NACIAI NUKIRTO GALVĄ MOTERISKEI

BERLIN. — Šiomis dienomis Berlyno kalėjime nukirsta galva frau Charlotte Jeunemann, kuri buvo kaltinama, kad numarinusi savo tris vaikus. Pasirodė, kad kaltinamoji gaudavo miesto pašalpą, pinigų prašėdavo su vienu muzikantu, o vaikus badu marino.

TĄ PAČIĄ DIENĄ BERLYNE NUKIRSTA GALVĄ IR VIENAM ŽMŪDŽIUI.

Austrijos korikas Alois Fuersi šiomis dienomis pasikūrė kalėjime.

ITALIJA ŽADA NESIKIŠTI Į ANGLŲ REIKALUS AFRIKOJE

EUROPOS DARBIEČIAI RUOSIASI BOIKOTUOTI ITALIJĄ

LONDON. — Didžiosios Britanijos, Ispanijos, Latvijos ir kitų valstybių darbiečiai ruosias boikotuoti Italiją, jei ta paskelbtų karą Etiopijai. Numatyta industrijos centruose, kur bus gaminama eksportui į Italiją daiktai ir ginklai, skelbti generalinius streikus, taip pat numatoma skelbti streikus uostuose ir kitur. Visos Europos darbininkai ruošia bendrą programą boikotui prieš italus.

Ispanijos ir Latvijos vyriausybės oficiališkai pareiškė, kad jos remia britų politiką Italijos Etiopijos ginčo reikale.

74 KONGRESO PIRMOJI SESIJA PASIBAIGĖ

WASHINGTON. — Rugpjūčio 26 d. baigėsi USA 74 kongreso pirmoji sesija. Visi kongreso nariai paleisti iki ateinančių metų. Ta proga skelbiama, kad šis kongresas ydinamas pirmas "Dešimtis tūkstančių milijonų kongresas," nes jis šioje sesijoje išleido dešimtis milijonų dolerių vykdant Rooseveltą gerovės programą. Kongresas kasdien paskirdavo \$64,000,000 įvairiems reikalams per 160 poįsėdžiavimo dienų. Daugiausiai pinigų buvo paskirta bedarbių pašalpai, viešiesiems darbams, karo laivynui ir kariuomenei. Statistika parodo, kad nuo Washingtono prezidentavimo laikų iki Wilsono laikų sudėjus visus prezidentus sykiu, tiek pinigų nebuvo išleista, kiek per šio vieno kongreso pirmąją sesiją.

MARCONI NORI ISTOTI Į ITALIJOS KARIUOMENĖ

ROMA. — Bevelio telegrafo išradėjas Guglielmo Marconi pareiškė Mussolini, kad jis noris įstoti savanoriu į Italijos kariuomenę. Taip pat pranešama, kad Marconi neseniai išradęs naują radio spindulį, kurio pagalba galima ore sustabdyti lėktuvo motorą. Mussolini pareiškė, kad kol kas Marconi Italijos kariuomenėje nereikalingas, bet dėl viso ko gali būti pasiruošęs.

MARCONI YRA ITALIJOS KARO LAIVYNO ATSAUGINIS KAPITONAS.

STOSKIUTE DAINAVO LIETUVOS RADIOFONE

KAUNAS. — Amerikos lietuvių dainininkė Apolonija Stoskiutė, atvykusi į pasaulio lietuvių kongresą, koncertavo valstybės radiofone. Padainavo tris lietuvių kompozitorių ir tris angliskai — svetimų kompozitorių dainas. Tarp svetimų — kompozitoriaus Michelsono dainą "Žmogiškoji širdis" dedikuotą dainininkei. Koncerto klausėsi ne tik radio abonentai, bet ir radiofono didžioji salė buvo pilna žmonių, kurie dainininkei sukėlė ovaicijų.

DU KARO LAIVYNAI PASIRUOŠĘ

ANGLŲ PILIEČIAMS ĮSAKYTA APLEISTI ETIOPIJĄ; PRANCUZAI PRIEŠINASI ANGLŲ SUMANYMI SKELBTI ITALIJAI BLOKADĄ

BOLZANO — Italijos nepaprastam ministerių kabineto posėdyje diktatoriaus Mussolini nurodė tuos pavojus, kurie gali kilti, jei būtų paskelbta Tautų Sąjungos blokada Italijai. Ta pačia proga Italijos vyriausybė užtikrino Didžiąją Britaniją, kad Italija nemano Afrikoj klūdyti britų reikalams.

PARIS — Prancūzijos vyriausybė nutarė nepritari Didžiosios Britanijos politikai Italijos atžvilgiu. Ministeris pirmininkas Laval in-truktuotas elgtis pagal savo nuožiūrą, bet britų reikalaujamos sankcijoms priešintis.

LONDON — Šiomis dienomis visiems D. Britanijos piliečiams, gyvenantiems Etiopijoje įsakyta keturių dienų bėgyje apleisti Etiopiją.

BOLZANO, Italija. — Visas Italijos karo laivynas sukcentruotas Viduržemio juroje Suez'o kanalo kryptimi. Dabar Italija toje jūroje turi apie keturis kartus didesni karo laivyną, negu britai. Mussolini sako, kad karo laivynas koncentruojamas karo pratimams, o ne karui.

Tuo tarpu iš Japonijos gauta žinia, kad Japonijos vyriausybė žada nesikišti į Italijos Etiopijos reikalus ir duoda Italijai laisvas rankas Etiopijoje. Japonai, žinoma, tą daro su sąlyga, kad Italija palaikys Japonijos puse, kai toji pareikalaus lygaus karo laivyno su Didžiąja Britanija ir USA.

BRITAI KONCENTRUOJA SAVO VIDURŽEMIO KARO LAIVYNA SUEZŲ KANALO APYLINKĖJE, TAIP PAT KARO AVIACIJOS IR KARIUOMENĖS DALIS. JEI TAUTŲ SĄJUNGA ATEINANČIO MĖNESIO KETVIRTĄ DIENĄ PASKELBS BLOKADĄ ITALIJAI, ANGLAI BUS PASIRUOŠĘ UZDARYTI SUEZŲ KANALĄ. TO KANALO UZDARYMAS ITALIJAI BUS PASKUTINĖ PRIEMONĖ SUŠALDYTI ITALIJĄ NUO KARO, NES UZDARIUS KANALĄ ITALIJOS POLITIKA PASIDARYTŲ BĖJEGE. MUSSOLINI SAKO, KAD JEI SUEZŲ KANALAS BUS UZDARYTAS, ITALIJA TAI SKAITYS KARO PASKELBIMU IR PRADĖS GINKLUOTĄ PUOLIMĄ PRIEŠ ANGLUS.

LONDONO LLOYDS SUMOKEJO ROGERIO SEIMAI \$2,500,000

LOS ANGELES, Cal. — Šiomis dienomis Londono Lloyds apdraudus kompanijos atstovas Los Angeles įteikė žuvusio lėktuvo katastrofoje Will Rogers šeimynai čekį už du ir pusę milijonų dolerių. Paaškejo, kad už tą apdraudą Rogers kasmet sumokėdavo Londono Lloydui \$100,000 metinės premijos. Apdraudus pinigai palikti Rogerio žmonai.

VIENYBES PIKNIKAS PHILADELPHIJOJE

Pereitą sekmadienį trys dideli autobusai, kupini žmonių, stovėjo ties Vienybės namu. Desimta valandą, kai padan...

Ir kai jau musų trys autobusai su šimtu Vienybės žmonių išsinerė iš gaudžiančių New Yorko, Newarko ir Elizabeto miestų, ekskursantai, nejuokomis, pradėjo dainuoti. Kitate autobuse buvo girdėti armonikos ir klarneto garsai. Ža...

Gera ekskursantų nuotaika šiek tiek pasikeitė tik tada, kai trys dideli, kaip dramblių, autobusai išlaužė į Philadelphia. Kai pirmą pasitaikė policininką paklausėme, ar jis kartais nežino, kur čia Navicko farma, kur turi būti Vienybės piknikas, tai "zemckis" su didele bahta kepure, nuste...

Bet Navicko farmą mes vis neto radome ir pagaliau viskas buvo pamiršta. Taip buna visados žmogui visados sunku tikslas pasiekti, bet pasiekus tikslą, viskas eina, kaip iš pykės. Grįžtant atgal, jau nebeįėjo klausyti kelio.

Bet anksčiau, negu aš rašysiu apie pabaigą, noriu dar keletą žodžių tarti apie patį vietą. Tas vidurys — Vienybės piknikas, kurį taip rupestingai, kaip kasmet, taip ir šiemet, surengė musų draugai Philadelphiaje — Baranauskas, Garliauskas ir kiti. Šiemet Vienybės piknikas, nors buvo ir ir ne Vytauto parke, kuris yra žinomas geriau, nekaip kitos vietos, vis dėlto buvo labai sėkmingas ir įdomus. Žmonių buvo nemažai, o, nekalbant apie newyorkiečius, svečių atvažiavo net iš Baltimorės ir iš toliau. Pikniko programa taip pat buvo įdomesnė, nekaip kitais metais. Rinkta ir išrinkta Miss Vienybė 1935. Dalyvavo net dvylika kandidatų, iš kurių išrinkta gražiausia mergaitė chesterietė, tipiška lietuvaitė, Elena Miežytė. Antrą grožio dovaną laimėjo Philadelphiaus mergaitė Elena Dezraite, o trečią — Daragė Januškevičiūtė. Kitos dalyvavusios, taip pat gražios mergaitės — Veronika Navickaitė, jos sesuo Felicija, Morta Milerytė, Lucija Adomaitytė, Ona Karanavičiūtė, Bronė Janonytė, S. Mažeikaite, Emilija Čikauskaitė iš Brooklyno ir dar viena mergaitė, neseniai atvykusi iš Lietuvos, kurios, deja, šiu žodžių rašytojui nepasisekė sužinoti vardo. Viso šio kontesto tvarką vedė Vienybės ben...

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Chicago, Ill. — Dariaus-Girėno Paminklo Statymo Fondas, baigęs savo darbus, nusprendė pasivadinti Dariaus-Girėno Draugija ir veikti tautišką kultūrinį darbą Chicagoje. Gavus Charterį, Dariaus-Girėno draugija rūpinsis geresniu paminklo aptvarkymu: apodins medeliais, aptvers geležine tvora, apšvies elektros žiburiais, ir kasmet, liepos 17 dieną rengs iškilmingą Dariaus-Girėno tragisko žuvimo įvykį.

Dariaus-Girėno draugijos iniciatyva Marquette Park kolonijos lietuviai pareikalavo iš miesto valdybos, kad Marquette parke, kuriam stovi Dariaus-Girėno paminklas, būtų geriau aptvarkytas, kad būtų ištaisyti keliai, pašalinami išdykusių berniukų triukšmavimai, įrengta vandens fontanas atsigerti ir t. t. Tokį pareikalavimą miesto valdininkai atsiliepė palankiai ir žada reikalavimą patenkinti.

Andrius Vilkauskas ir Kasantas Zalimas, važiuodami automobilium smarkiai susidūrė su policijos automobilium. Abu lietuviai lengvai sužeisti, o policijos automobilio priekyje sėdėję policininkai tik keliose vietose nusibraukė odą nuo alkūnių ir blauzdų. Dėl to vienos ir kitos pusės automobiliai nukentėjo daugiau.

Prie Michigani ežero krašto, kur buvo pašalinė parda 1933 ir 1934 metais, dabar ruošama įrengti naują aerodromą. Vieta labai patogi, nes čia gali nusileisti ne tik prasti lėktuvai, bet ir hidroplanai. Tam reikaliui darbas pradėti žadama netrukus. Miesto mayoras Kelly siūlo busiantį aerodromą pavadinti Rogers-Post vardu. Šitas matyros pasiūlymas randa daug pritarimė.

Per šį pusemetį Chicagoje ir jo priemiesčiuose labai mirė lietuviai, daugiausia pusės amžiaus. Bet atėjus šiltiems vasaros mėnesiams, mirtingumas sumažėjo. Dabar per savaitę pasitaiko tik du ar trys mirimai. Pirmiau beveik nebuvė to dienos, kad hemirtų trys ar keturi lietuviai. Mirtingumo sumažėjimas aiškina tu, kad vasaros temperatūra žmonių sveikatai būvė labai patogi, netruko drėgmės, mažai dulkių, kuriose, paprastai, yra daug įvairių bakterijų.

Chicagoje seniau buvo įsigyvenę teisės priverstinai griauti senus namus ir jų vietą statyti naujus. Užėjus nedarbui, toks namų griovimas pasiliovė dėl stokos lėšų. Dabar šiais metais senų namų griovimas vėl atsinaujino; sąkoma, kad dar niekad nebuvo tiek daug senų namų sugriauti, kiek jų dabar sugriaujama. Tik jų į vietą naujų niekas nestato. Bet tikrinama, kad valdžia savo lėšomis statys pigius butus, pritaikomus gyventi neturtingiems žmonėms.

važiujant į Vienybės pikniką, atsitiko nelaimė. Vienas iš automobilų apvirto ir sunkiai susižeidė Baltimorės Grinians žmona ir lengvai — Vienybės bendradarbio Šiburio žmona. Rasytojas Šiburis dėl to net būvė priverstas grįžti atgal į Baltimorę. Negalėjo dalyvauti piknike. Apskritai, šių metų Vienybės piknikas Philadelphiaje galima laikyti nusisekusiu. Tai tik parodė, kad Vienybės draugų armija auga. Vienybės Rėporteris.

Dr. A. J. Valibus kandiduoja Luzerne apskrityje koronėrius vietai

Edwardsville, Pa. — Šį rudenį Luzerne apskrityje, kietosios anglies apylinkėse, bus kareikių apskrityje viršininkų rinkimai, tarp kurių yra ir koronėrius vieta. Į tą vietą šiemet kandiduoja demokratų sąrašė Lietuvių daktaras Albertas J. Valibus iš Edwardsville, Pa. Kad koronėrius vieta yra žymi, tai mums, lietuviams, svarbu įstatyti savo tautietį. Iki šiol Luzerne apskrityje ir Wyoming klonio lietuviai mažai domėjosi politika ir tokiu būdu jie nebudavo išrenkami. Dažniausiai jie balsuodavo už kitataučius.

Kiekvienos tautos žmonės didžiūojasi, jeigu jų tautietis gauna kokią vietą apskrityje istaigoje. Mums lietuviams taip pat malonu turėti savo žmogų toje istaigoje. Dr. A. J. Valibus yra jaunas vyras, apie 34 metų amžiaus, energingas, geros širdies ir teisingas žmogus. Medicinos mokslo baigęs Philadelphiaj. Gimęs ir augęs Minersville, Pa. Praktikas Wilkes-Barre ligoninėse. Prieš 9 metus apsigyveno Edwardsville. Čia apsišvedė su gerai žinoma panelė M. Abraičiute. Turi apie 7 metų dukrelę. Yra geras daktaras ir turi gerą praktiką. Dr. A. J. Valibus yra plačiai žinomas tarp Wyoming klonio lietuvių. Kada kas suserga, visados šaukia daktarą Valibų.

Yra buvęs Lietuvių R. K. Susivienijimo Am. daktaru kvietėju. Taip pat yra kelių Susivienijimo kuopų ir kelių kita-taučių draugijų daktaru. Priklauso į SLA kuopai Edwardsvilleje ir, yra jos daktaru. Kad jis yra daktaras, tai jam ši koronėrius vieta ir tinkama. Jis tame darbe turi patyrimo, nes jau per kelis metus yra buvęs Edwardsville boro koronėrius. Dr. Valibus yra Edwardsville boro School Board direktorium išrinktas šešių metų terminui. Jo pasidarbavimu jau keli lietuviai prie Edwardsville mokyklų turi darbus. Turint tokį kilmę žmogų, kaip dr. Valibus, lietuviams bus malonu matyti jį išrinktu Luzerne apskrityje koronėrius.

Hazeltono italų laikraštis "Il Treata" rašo, kad italai nuo Hazeltono iki Pittstono ragina visus italus balsuoti už dr. Valibų. Jeigu kitataučiai remia mūsų tautietį, tai ir mes meskim pavydą ir balsuokime už dr. Valibų.

WYOMING KLONIO LIETUVIŲ DIENA

Įvyks per Labor Day Sans-Sonei parke

Wilkes-Barre, Pa. — Ši Wyomingo klonio Lietuvių Diena yra seniausia visoj Amerikoj. Ji būvė pradėta prieš 23 metus. Kasmet čia susilaukia turistai iš viso Wyoming klonio ir kitų Pennsylvaniaus miestų. Šių metų Lietuvių Diena bus įvairėnė už kitas todeli, kad yra rengiamas didelis paradas parke su dovanomis. Gražiausiai apsirėngusios apsirėngė gaus \$25 dovanų, o juokingiausiai apsirėngė — \$10. Paradas bus įvairus, nes jau

Anglų parlamento diskusijos eina nepaprastai dželtemlo niska. Štai pasikeitimas nuomonėm angļu parlamente: Lloyd George: Ką tamsta su pranti po "ekonominėmis sankcijomis?" Chamberlainas. Aš puikiai žinau, ką aš suprantu. Gerbiamasis džentelmonas turėtų daugiau kreipti dėmiasio mano žodžiams. Lloyd George: Tai ne taip. Tamista tiesiog nesupranti... Chamberlainas: Dėkuoju gerbiamajam džentelmonui už mandagumą. Palieku šią temą susizavėjęs mano politinio priešininko mandagumu. Lloyd George: Jei gerbiamasis džentelmonas laiko mano pareikšimą nemandagiu, aš gerbiamaį džentelmoną atsi-prašau. Net sapne aš nenorėjau būti nemandagus gerbiamojo džentelmono atžvilgiu. Chamberlainas: Neparastai dėkoju gerbiamajam džentelmonui. Jo atžvilgiu aš nei sapne, nei tikrovėje neleidžiau sau nesilaikyti mandagumo dėsnų. Lloyd George: Aš suzavėtas, kad turiu tokius priešininkus, kaip gerbiamasis džentelmonas. Šį pasikalbėjimą užsienio spauda cituoja iš parlamento liepos 11 d. stenogramos.

girdisi kelios Wyoming lietuvių kolonijos rengiasi stoti. Į parada yra kviečiami stoti pavieniai ar grupės. Paradas prasidės 3 valandą po pietų. Be parado, bus muzikalė programa, kurią išpildys keturi didieji Wyoming klonio chorai. Bus basebolo žaidimai ir atletikos programa su dovanomis. Šios Lietuvių Dienos pėlnas yra skiriamas Elmhurst, Pa. lietuvių našlaityniui ir senelių prieglaudai. Visi lietuviai yra kviečiami atsilankyti ir paremti minėtą prieglaudą. Presos Komisija.

LIETUVIŲ LEGIJONO IR SLA PIKNIKAS

New Britain, Conn. — Pereitą sekmadienį Stanley Ryzieradzevičiaus Postas No. 4 — New Britaino Liet. Legionas ir Ladies Auxiliary surengė Schuetzen parke gražų pikniką. Svečiai dalyvavo gausin-gai Dariaus-Girėno lietuvių legiono postas No. 1 iš Brooklyn, N. Y. Buvo gražios iškil-mės, nes Liet. gen. konsulato atstovas adv. K. Jurgėla New Britaino lietuvių legiono postų įteikė pirmą kartą Lietuvos valdžios prisiūtą vėliavą. Vėliavos perdavime dalyvavo ir adv. Šalna iš Boston, Mass., kuris yra Liet. Legiono vyr. štabo teisių tvarkytojas. Dainų programą atliko New Britain lietuvių parapijos šv. Cecilijos choras, vadovaujant varg. p. Zalnieraičiui. Sudainavo gražiai. Bet labai gražiai pasirodė ir ukrainiečių choras, vad. prof. Haptick. Žmonių buvo labai daug.

Gretingam Quartete parke buvo kitas didelis piknikas, kurį surengė 4 SLA apskritis. Nelabai gerai, kad tokiose nedidelėse kolonijose pasitaiko viena diena du piknikai, bet žmonių buvo visur užtektinai, nes žmonės dalyvavo tie patys abiejuose piknikuose, nes parkai nėra atskirti ir laisvai gali eiti, kur nori. Brooklynetis.

PAMETĖ FOTO APARATĄ

Pereitą sekmadienį Vienybės piknike Philadelphiaj brooklynietis p. J. Karpavičius pametė fotografijos aparatą. Jeigu kas rado, prašome pranešti Vienybei. P. Karpavičius radusiam jo foto aparatą duos raudyb.

MANDAGUMAS AMERIKOS IR ANGLIJOS PARLAMENTUOS

Mandagumo sąvoka Amerikos Anglijos parlamentuose griežtai skiriasi. Amerikos parlamento atstovai karštuoliai ir išsireikšimuose mažai skaitosi su žodžiais. Štai kokį dialoga spauda perduoda iš Amerikos parlamento praktikos. — Gerbiamojo senatorius iš Luisianos — sako vienas atstovas — pareikšimas yra mažiausiai nachaliskas. Dar daugiau, tai chufiganiskas pareikšimas. Atstovas iš Luisianos atsikerta: — Gerbiamojo senatorius iš New Yorko pareikšimas man primena pyktį asilo, nepatenkinto teisinga jo varovo pastaba. — Kai kada varovai gali būti kvailėsnė už asilus. — paleidžia reikšią senatorius iš Minnesotos. — Gerbiamasis senatorius iš Minnesotos, matyt nori pasakyti, kad jis yra tas varovas.

LIETUVIŲ DIENOS

Anglų parlamento diskusijos eina nepaprastai dželtemlo niska. Štai pasikeitimas nuomonėm angļu parlamente: Lloyd George: Ką tamsta su pranti po "ekonominėmis sankcijomis?" Chamberlainas. Aš puikiai žinau, ką aš suprantu. Gerbiamasis džentelmonas turėtų daugiau kreipti dėmiasio mano žodžiams. Lloyd George: Tai ne taip. Tamista tiesiog nesupranti... Chamberlainas: Dėkuoju gerbiamajam džentelmonui už mandagumą. Palieku šią temą susizavėjęs mano politinio priešininko mandagumu. Lloyd George: Jei gerbiamasis džentelmonas laiko mano pareikšimą nemandagiu, aš gerbiamaį džentelmoną atsi-prašau. Net sapne aš nenorėjau būti nemandagus gerbiamojo džentelmono atžvilgiu. Chamberlainas: Neparastai dėkoju gerbiamajam džentelmonui. Jo atžvilgiu aš nei sapne, nei tikrovėje neleidžiau sau nesilaikyti mandagumo dėsnų. Lloyd George: Aš suzavėtas, kad turiu tokius priešininkus, kaip gerbiamasis džentelmonas. Šį pasikalbėjimą užsienio spauda cituoja iš parlamento liepos 11 d. stenogramos.

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA LIETUVIŠKA DUONA

taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairios rusies gardumynai gaminami, parduodami musų pačių krautuvėje ir pristatomi į namus visose vietose. PUIKIAI ĮRENGTA MECHANISKA KEPYKLA

ANDRIUS ZIUGZDA 182-186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius Užtikrinu, kad mano patarnavimus bus atitakamiausias ir už prieinamą kainą. Nuludimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs. 1439 SOUTH 2nd STREET Philadelphia, Pa. Pennsylvania ir New Jersey Valstijose Telefonai: Dewey 5136 Keystone — Main 9669

VIENYBE TRAVEL BUREAU

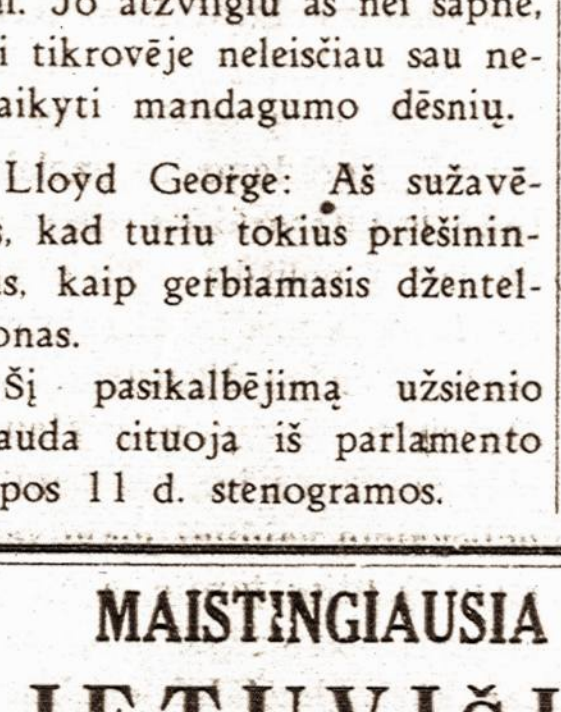
Parduoda laivakortes, surašo ir paliudija dokumentus, aprupina visus kelionės reikalus. VIENYBE TRAVEL BUREAU Siunčia pinigūs į: Lietuvą Lenkiją Sovietų Rusiją ir visas šalis pasaulyje. VIENYBE TRAVEL BUREAU 193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Evergreen 7-7840

LAIKRASTIS LIETUVOS JURŲ REIKALAMS

KLAIPEDA. — Lietuvos jurininkų sąjunga šiomis dienomis išleidžia žurnalą jurų klausimus nagrinėti ir populiarizuoti. Kol kas žurnalas išeis kartą per mėnesį, bet ateityje jis norima leisti dažniau. Žurnalas vadinsis Jura.

Pažink Savo Krašto Grožį — Atsilankyk

LIETUVIŲ SVEDŲ AMERIKOS LINIJA NEW YORK — KLAIPEDA Per Gothenburgą, Švediją Laivakortė kainos Trečia klasė Ten ir atgal \$97.00 J. A. V. mokesčiai atskirai — 167.00 Laivų išplaukimai iš New Yorko GRIPSHOLM, — Rugsėjo 5 KUNGSHOLM, Rugsėjo 11 DROTTNINGHOLM Rugs. 24 GRIPSHOLM, — Spalių 3 Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniskas laivas "MARIEHOLM." Platesnes informacijas teikia ir parduoda laivakortes visi mūsų autorizuoti agentai, taipgi visi mūsų skyriai. Swedish American Line 21 State St., New York, N.Y.

ANDRIUS ZIUGZDA

182-186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius Užtikrinu, kad mano patarnavimus bus atitakamiausias ir už prieinamą kainą. Nuludimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs. 1439 SOUTH 2nd STREET Philadelphia, Pa. Pennsylvania ir New Jersey Valstijose Telefonai: Dewey 5136 Keystone — Main 9669

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Parduoda laivakortes, surašo ir paliudija dokumentus, aprupina visus kelionės reikalus. VIENYBE TRAVEL BUREAU Siunčia pinigūs į: Lietuvą Lenkiją Sovietų Rusiją ir visas šalis pasaulyje. VIENYBE TRAVEL BUREAU 193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Evergreen 7-7840

K. BINKIS

MUSŲ KULTūros LOPŠYS

Taip sako Buga apie mūsų kalbos reikšmę istorijai. Gaila tik, kad šiuo istoriniu archyvu be jo paties lig šiol dar nė vienas mūsų istorikas nepasinaudojo.

Bet yra kitokių palikimų, kurie mums taip pat išdidžiai kalba apie mūsų protėvių kultūrą.

Archeologai seniai jau mūsų kraštu domisi, ir jų išvados nepriestaraus lingvistų išvadoms.

Prieš dešimtį metų lankėsi Lietuvoje rusų mokslininkas prof. Spicinas bandė mus nustebinti nuostabia Ruginių ir Paņemunės kultūra, bet nebuvo kas pas mus ja stebėtusi. Dabar vokiečių mokslininkas dr. Engelis tą patį kalba apie didžiausią rudenį Linkunuose (10 km. į vakarus nuo Tilžės). Jei mes jau nieku nebegalime stebėtis, tai pažūrėkime nors, kaip stebisi mūsų protėvių kultūra svetimieji mokslininkai:

“Neapsakomos reikšmės viso Pabaltijo praeičiai pažinti, — rašo dr. Engelis, — turėjo tyrinėjimai didelių senovės kapų, kurių radiniai tiek yra nuostabūs, kad sukėlė susidomėjimo toli už Europos ribų.

“Čia buvo rastas visas nuostabus mirusių miestas, kurio turtai dar ir šiandien ne visi iširti, ir kuris skleidė daugeliu požiriu nuostabių dalykų. Visų pirma nustebino nepaprastas gausumas daiktų, kurie budavo laidojami drauge su mirusiu: keli įvairiais raštais išmarginti ir sidabro skarda papuošti kardai, ietys ir daugybė bronzos ir gintaro papuošalų. Daiktas randamas kiekvienoje ankštai viena prie kitos iškastojė duobėje. Senesnėse duobėse, kur kuniui budavo laidojami nesudėginti, randama daug ravingių, kurie išaiškina senprusių pavidalą, rubus ir šiaip daugelį dalykų, kurių paskirtis iki šiol buvo nežinoma.

Senesnieji kapai, gilesniame žemės sluoksny, kuriuose numirėliai palaidoti mediniuose grabuose vieno metro gilumoj, yra VI—VIII amžiaus. Gausiai ginklais aprupinti, atsigulė čia kariai. Dešinė ranka ir po mirties tebelaiko vieną iš daugelio į kapą padėtų iečių, tuo tarpu kai kairėje styro sugniauztas durklas. Ant krutinės arba prie kairiojo šono guli keli vienašmeniai ilgi kardai. Apsiaustai susegami ant krutinės arba ant pečių viena ar keleta sagčių. Galva apdengta bronzinėmis spiralėmis papuošta skraiste.

Kapuose, kur palaidotos moterys, rasta papuošalų: tai kaklo ir rankų grandys, spiraliniai pirštų žiedai, gintaro, stiklo ir emalio karoliai, taip pat turtingai papuoštos bronziniai aptaisais kaulinės šukos, kurių nesigėdytų ir dabarties moderniška dama. Labai savotiškas buvo senprusių moterų plaukų šukavimo būdas: kasos susuktos ir sutvirtintos bronziniu virbalu ir surištos kaspalais, papuoštais perlais.

“Apie IX amž. imta lavonai deginti. Sudeginto numirėlio kaulai buvo rupestingai surenkami, į audeką suvyniojami ir medinėje dėžutėje laidojami, bet vis tiek pasilikio senas paprotys aprupinti mirusius ginklais ir papuošalais, lydint juos į aną pasaulį. Tokia pat gausybė kardų, iečių, sagčių randama ir senesniuose deginamuose kapuose, kurie atsirado prieš vikingų gadybę, VIII ir IX amž. Kartu su karžygiu dabar dažnai laidojamas ir kovos žirgas.

“Bet iki negirdėto liuksuso pakyla turtai vėlesniųjų kapų, kurie atsirado tarp IX ir XIII amž. Daugybė brangiai papuoštų kardų ir iečių buvo duodama kariams lydint juos į aną pasaulį; nesuskaitomas gausumas papuošalų dabino mirusių moterų kunus. Išstisus ginklų arsenalai ir papuošalų sandėlius slepia kiekvienas atskiras kapas, ir kiekvienas paprastas kapas daro įspūdį, lyg stovėtų prieš kunigaikščio išėjimosi vietą. Nustebęs klausai savęs, iš kur toki turtai šiam nušaliam Nemuno krašte? Reikia stebėtis šiais turtais dar ir dėl to, kad anais amžiais prusai gyveno tarp dviejų frontų: šiaurėje — jurų plėšikai, pietuose — neramus slavai. Pasirodo, senprusiai mokojo nuo jų apsiginti.

“Tokia tai buvo turtinga, ištaiginga kultūra, kurią vokiečių riterių ordinas sugriovė, kai jis XIII amž. pradėjo kariauti Rytprūsus. Ir taip uoliai buvo tada griebtasi atvertimo darbo, kad ši vispusiška ir nuostabiai aukšta kultūra šiandien be pėdsakų yra dingusi ir nuskambėjusi.”

Taip rašo apie mūsų protėvių aiškių kultūrą vokiečių mokslininkas.

Be žemėjų užkastų turtų jie paliko dar savo audinių ir juostų raštų, savo nuostabios medžio ornamentikos, kurią juk sukūrė ne baidžiauninkai. Ne krikščionybės laikais išmoko lietuviai ir savo keistus kryžius dirbti, kuriuose dažnai jokios kryžvonės nėra ir kuriuos kadaise kunigai šalindavo iš kapų, kaip pagoniškus.

Šie visi dalykai mus verčia ne tiek didžiūotis, kiek susimąstyti. Ar mūsų tauta nepažengė per paskutinius 700 m. šiek tiek atgal? Tiek vakarų Europos civilizacijos blizgučiai, kuriuos mes kartais mėgstame painioti su kultūra, teneužtemdo mums akių. Japonija per 30 metų pasisavino iš Europos civilizaciją, o per kitą 30 metų baigia Europą pralenkti. Tai civilizacijos laimėjimams pakanka dešimtmečių, o tautos kultūrai reikia tukstančių metų.

Nenorėdami būti kulturiniais naujokais, stenkimės išaiškinti tą medžiagą, iš kurios mes norime statyti savo naująjį pastatą. Mūsų nuosavos kultūros sargas tebėra sodžius. Mokslo žiniomis apsiginklavę eikime į ten ir ieškokime mūsų jau seniai nuskambėjusios kultūros didingų liekanų. Ne tik senų audinių ten rasime, ne tik gražiųjų dainų bei pasakų pasiklausysime, bet aptiksime ir tikrąją lietuvišką sielą, kuri yra išaugusi didesne ir gražesne savo dalimi senoviškos aiškių kultūros tradicijose.

GALAS

Kaip Italijos kareiviai slapstysis nuo karo lėktuvų

Kiekvienas du Italijos kareiviai turės vieną palapinę, kuri nudažyta įvairiomis spalvomis, kad prieš karo lėktuvai jų iš viršaus nepastebėtų. Tokių palapinių su kareiviais iš oro negalima atskirti nuo žemės spalvos.

KĄ AŠ MAČIAU, ATSLANKĖS PAS ANTRĄJĄ LAZDYNŲ PELEDĄ

Paskutiniu metu vis dažniau ir dažniau pasirodo laikraščiuose apysakų, po kurių matai autorės parašą: “Marija Lastauskienė — antroji Lazdynų Pelėda.” Pasiryžau nors šiek tiek susipažinti su ja.

Vieną gražią dieną nuvykau su draugu iš Mažeikių į Paragių dvarą (Šiaulių aps.), kur yra augusi ir dirbusi M. Lastauskienė, kur gyveno ir jos sesuo, Sofija Pšibilauskienė — Lazdynų Pelėda. Linksmas ir nuosirdus dvaro savininkas p. Juodeikis vedė mus į trobą. Einame ir dairomės, kaip atrodo dvaras. Nebuvo čia nei muringių namų, nei gražių parkų. Didžiuliai topoliai, lietuviškas kryžius, apaugęs didžiuliu alyvų ir jazminų krumu, sodas — visa, kas puošia dvarą. Įėjome į vidų. Kambariuose visa atrodė “gaspadoriška,” tik ant sienų kaba paveikslai sakė, kad ne sodiečio namai. Dalis tų paveikslų — tapyti keleto žymių kitarčių dailininkų ir dalis dail. Nikodemo Ivanausko, rašytojų — seserų tėvo. Čia tarp S. Pšibilauskienės ir M. Lastauskienės paveikslų matai ir visą eilę jų sentėvių portretų. Jau ir nieko nesiklausęs, iš paveikslų gali spręsti, kad čia seniau gyventa bajorų. Salone tarp ko kita yra ir nedidelis stalas su marmuriniu viršum (sako, jis esąs kažkokio Lietuvos kunigaikščio jų sentėviams dovanotas). Salone atsėdom ir emėm sklaidyti albumą. Pamatęs ten Marijos Lastauskienės paveikslą, nebeiškęsdamas paklausiau:

— Kur ji? Ar negalėčiau pamatyti?

— Ji Kaune, dar prieš Kaledas išvažiavo.

Nuliudau sužinojęs tą naujieną. Albumą skleidžiu toliau.

Pasikalbėję išėjome į kiemą. Čia p. Juodeikis parodė atskirus namus, buvusį dailininko N. Ivanausko darbo kabinetą. Pamatėme vieną jo darbo altorių, porą skulptūros dalykėlių, keletą paveikslų, daug lietuviškų užrašų, daug lietuviškų ir visą krūvą ukiškų įrankių. Visa suversta, apdulėjė.

Dar šiek tiek pasikalbėję, norėjome namo važiuoti. Bet kur tau vaishingieji Paragių gyventojai išleis? Išvažiavom tik trečią dieną. Beviešint pasisekė sužinoti šį tą apie Mariją. Išgirdom iš apylinkės žmonių ir dvarininkų, kad rašytoja esanti labai kukli ir nelinkusi girtis. Todėl daugelis jos darbų lietuvių tautai likę užmiršti. Ji, jauna budama, buvusi labai gyva ir kaimynų mylima, ruošdavusi vakarus. Parvykusi iš Petrapilio susipažinti su

Povilu Višinskiu, kuris tuo laiku viešėjęs pas Sofiją. Jos iniciatyva suruoštų vakarų pusė pelno skirdavusi lietuvių spaudoje reikalams. Tuo laiku P. Višinskis platino atvirukus ir gautąjį pelną skirdavo knygoms leisti. Marija nusiveždavusi tų atvirukų į Petrapilį ir ten platindavusi.

Užlipome ant trobos. Viena senutė emė pasakoti: “E, čia vargšė Marija slėpdavo lietuviškas knygas tarp senų dokumentų; ateidavom, pasiimdavom jų, skaitydavom. Jai reikėjo ne tik policijos saugotis, bet ir namiškių, kurie buvo ne labai palankūs lietuviams.”

Prisiviešėjė Paragiuose, parvykom linksmi į tėviškę, o iš ten į Kauną.

Vieną dieną vėl išsiruošiau į kelionę, bet į trumpesnę, negu į Paragių — į Žaliąjį kalną, Darbininkų gatvę, pas M. Lastauskienę. Geru momentu pataikiau nueiti. Ziuriu — mažiukė žibalinė lempa dega, netoli krosnies pakabinta; ant stalo, tarp indų, storokas sąsiuvinis, rašalinis ir plunksnaktotis rašytojos rankoj. Kitam kambariui jos duklė, Stasė Juodeikienė, kažką berašanti. Žodžiu, radau bedirbančią. Buvau smalsus sužinoti, ką Marija rašo, bet ji greit užskleidė lapus ir tarė:

— E, čia taip sau rašinėju juodraštų...

— Kodėl Tamsta apsigyvenai tokiam ankštame bute, kur net elektros nėra? — paklausiau.

— Kad aplinkybės neleisdžia geriau mums gyventi.

— Tai iš dvaro nė kiek negaunate?

— Nieko — dar mums padoms reikia pridėti. Tas dvaras per amžius pilnas tragedijų, skurdus jame gyvenimas seniau ir dabar, ypač krizei siaučiant. Dar šiaip taip laikomės, kad viena kita redakcija mus palaiko.

— Kodėl tas jūsų gyvenimas taip apsidėjo?

— Čia gal dvi svarbiausios priežastys. Viena, kad tėvas, visa pamynęs, siekė dailininko karjeros; antra — dėl anų laikų pažiūrų, kad mergaitėms mokslo nereikia, pakanka išmokti tik gerai elgtis salone. Mano tėvas buvo keistas. Kai gyveno jis Miunchene, užtemdė Sofiją nusisypsojusią laimę. Generolo Herdigen sesuo, atsiktinai pro langą žiūrėdama, matydama praeinant dar mažutę Sofiją. Sofija jai labai patiko, ir emė ją globojti. Bet staiga tėvas gavo iš Paragių žinią, kad dalis jo dvaro bus atimta. Tuoj su visa šeima išvažiavo. Herdigen sesuo tiesiog su ašaromis malldavo palikti jai Sofiją, žadėjo

leisti mokyti ir globoti. Bet tėvas užsispyrė ir nepaliko. Parvažiavęs vis vien neteko dalies dvaro, nes kažkas jo dokumentus pavogė. Pateko į vargą ir taip vargo ir vargo... ir dabar dar vargstame mes.

Pasidairiau kambariui. Pamačiau lentynoj knygų ir popierių.

— Ar galima pažiūrėti, kokios čia knygos? — paklausiau.

— Prašau, — nuosirdžiai man atsakė.

Tarp popierių pamačiau kažkokią knygą ir norėjau pirmiausia ją pažiūrėti. Bet man capt už rankovės Marijos duklė ir sušuko:

— Ne, ne, šitos negal! Pasirodo, čia buta jos romano rankraščio.

Paklausiau Mariją: — Ar daug yra išleistų Tamstos veikalų?

— Kelios dešimtys novelių yra išleistų bendru Lazdynų Pelėdos vardu. Dabar iš didesnių apysakų yra išleisto “Rastalio” ir kelios dešimtys trumpesnių, laikraščiuose atspausdintų. Turiu parašytų, bet neišleistų romanų, kaip “Šiaurės sostinė,” “Šviesuoliai ir šešėliai,” “Jos praeikimas,” “Iki mirties,” “Praeities šmėklos.” Sunku su leidejais susitarti neturint pinigų.

— Ar skiriasi kuo tamstos kuryba nuo Sofijos?

— Skirtumas yra šioks toks: Sofijos kuryba labiau sentimentali, ir daugiau joje fantastiškas elementas. Šiaip abi piešiamės tą patį dvarą, sodą, miesto gyvenimą, keliam bajorų degeneratų klausimą etc.

— Girdėjau, kad Tamsta dalyvauja P. P. S. partijoje?

— Tuokart daugelis tautų buvo rusų prislėgtų, ir visos jos stengėsi palengva išsivaduoti iš jos jungo — reikalavo konstitucijos, kuri joms duotų didesnę laisvę. Tų pačių tikslų siekė ir P. P. S. partija. Šioj partijoj dalyvavo ne vien lenkai, bet ir lietuviai, ukrainiečiai ir kitų tautų žmonės. Man ne tiek partijos reikalai rūpėjo, kiek žmonių gerovė, o ypač Lietuvos reikalai. Daug mano draugų tuokart kentėjo kalėjimuose dėl lietuviškos spaudos; taip pat mano sesuo Sofija vargo. Troškiau didesnės laisvės mokykloms ir spaudai.

— Ar Tamsta buvai pažįstama su P. Višinskiu? — paklausiau, norėdamas patikrinti surinktas žinias.

— Taip; aš jį labai gerbiau ir, kiek galėdama, stengiausi jam padėti.

Padėkojęs už nuosirdumą, atsiveikinau. Kvietė dar apsilankyti, prašė nepamiršti jį.

KAS IŠGELBĖS LIETUVĄ?

Kada žmogus neatidara akių ir nepažvelgi į mūsų socialinį gyvenimą plačiai, nepanalizuoji, o gyveni iš dienos į dieną, tai, rodos, taip ir turi būti, geriau nė nereikia. Bet kada tu drįsti atidaryti akis ir pažvelgi, paanalizuoji, palygini, kaip kitos tautos gyvena, tvarkosi, tai mes lietuviai nė kiek “neatsilikę,” nieko naujesnio, geresnio, tobulesnio neturim netgi savotiškos lietuviškos iniciatyvos neatsiranda pas mus. Mes einam kitų tautų išdirbtais keliais. Mes iš amžių buvę vienos motinos ir vieno tėvo vaikais, ryškiai pasidalinom ir aukštesnį sluoksnį ir į sudras.

Tas pasidalinimas į sluoksnius gal nebūtų taip jau peiktinas ir nepageidautinas, jei sykiu neįsivyratų mūsų samprotavime panieka vieni kitiems, išnaudojimas protiniai silpnesnio. Tai atrodo lyg didelis suaugęs bernas imtų ir atimtų iš mažo piemens obuolių. Juk kiekvienas doras žmogus turi pasipiktinti, matydamas berno pasielgimą su piemeniu. Tai kaip tik mūsų vyro vyrų iš savo aklo saumylšikumo taip elgiai su savaisiais broliais.

Jau 18 metus gyvenam nepriklausomu gyvenimu ir pasisiūreškime, kas padaryta per tą laikotarpį.

Svarbiausias valstybės uždavinys žiūrėti, kas jos piliečiai būtų sveiki ir veiklus ir priaugantis jaunimas, ateities pilietis, būtų sveikais, veikliai ir su iniciatyva išauklėtas. Taip, mokyklų mes Lietuvoje pristatėm pakankamai; mokyklų kambariai pripildyti moksliniais, tas gerai ir mus visus senius džiugina. Bet dabar pasisiūreškime į mokslo programą: ko tose mokyklose mokoma mūsų vaikai, ateities piliečiai. Nagi vienas trečdalis liko užimta katechizmu ir maudų pamokomis. Vadinasi, ateities pilietis, tau užaugęs nevalia savarankiškai be dievų leidimo, savo gyvenimo laivelį vairuoti. Dievai gali supykkti! Taip, jie supyksta, tave susirgdina, epidemijas užleidžia, tu neturi sveikatos, neveiklus ir tau tik lieka gyventi iš išmaldos. O kaipgi kitaip būtų atsitikę su tavim, jei mokykloje būtų tave mokę higienos, sanitacijos ir apie maisto rūšis. Kaipgi kitaip būtų tau sekęsi gyventi ir savo gyvenimo laivelį vairuoti, jei dar, be to, pridėkum pramokai amato, meno, verslo, profesijos.

Mūsų ponai ministeriai ir jų departamentų vedėjai daugumoje apsigovė. Kągi jis turėjo kitą daryti? Be maldų ir katechizmo jis nieko kito nemoka, savo profesijoje silpnas. Todėl negalima per daug kaltinti valdininko apsigovimo. Ministerio portfely vietą prirūdis, dievai apleidžia ir jei neturi pavogtų pinigų, argi grįš atgal į kaimą kerdzijam nusisamdyti. Pasilieka vienintelė išeitis — “verslas,” bet čia reikia ne tik teoretinių žinių, bet išvermės, kantrumo, švelnumo ir ilgų metų patyrimo. Savarankiškai jis nepajėgia verslauti, prekiauti, Noras greitai pralobti ir čia jį aklu monelinku padaro. Ir Lietuvos verslininkai užsienį prastą vardą igyja — pakenkia pačiai valstybei ir rimtiems Lietuvos verslininkams.

Žodžiu, Lietuvos valdininkai tol apsigavę, kol nebus reforma įvesta mokyklose nekūnigams jaunimas auklėti, ne konkordatas Lietuva išgelbės ir ne moksliškos sistemos išauklėtas valdininkas paliaus voges. Ne monelinkavimui išplėsimė užsienį verslą, o etiška civilizacijos principais edami, padarysime Lietuvą turtinga ir pastatysime ją į pirmuos eilės pasaulio valstybių eilę.

Švara ir etikos principų laikymasis versie išgelbės Lietuvą. Kuno ir proto švara Lietuvos vaikų ateitis. Ne kitaip! Konkordatas tik trukdo ir keblia pastoja šviesesnę ateitį Lietuvos vaikams.

Dėl to lauk iš Lietuvos konkordata! Lauk iš Lietuvos vienuolių ir vienuoles!

Dr. A. L. Graičiūnas.

MOT. LAUKUS

Fotografai

214 Bedford Ave. Brooklyn
Telefonas: Evergreen 8-3540

Geriausia Studija Brooklyn
Ateities Peraitikinti

GRAND PARADISE BALL ROOMS

Ivazioms pramogoms salis 318 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.

Puikios salės, ir ruimai gražiai papuoštos. Tinka šokiams, susirinkimams, vestuvėms, vakarienėms.

Yra elevatorius
Tel.: Evergreen 7-1123

“GARSAS” BAKERY

A. Šrupkis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027

PIRMOS RUSIŠS LIETUVIŠKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragičius VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNCIA PASTŲ IR EKSPRESŲ

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALE IR PARKAS

Vedėjas J. H. HOFMANN, 947-959 Willoughby ave BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.

Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai

Telefonas STagg 2-3842

VIENYBĖ
LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
Established February 10th, 1886
Published Tuesdays and Fridays
Laidžiama antradieniais ir penktadieniais
JUOZAS TYSLIAVA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:
In Brooklyn \$3.50
In United States \$3.00
Canada \$4.00
Other Countries \$4.00

PRENUMERATA METAMS:
Brooklyn \$3.50
Jungtinės Valstybės \$3.00
Kanadoje \$4.00
Lietuvoje ir kitur \$4.00

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
B. J. SCHEGAUS, President
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
P. BUKSNAITIS, Secretary
TEL.: EVERGREEN 7-7840

DEL NOSIES NEMATO VILNIAUS

Tai, kas čia bent trumpai bus rašoma, turėtų liesti tik Didžiojo New Yorko lietuvius, jeigu ne atsitiktimas, kurio charakteris tikrai įdomus visiems Amerikos lietuviams, susirūpinusiems Vilniaus vadavimo reikalais.

Kaip žinoma, artinasi spalio 9 diena. Tą dieną Pilsudskio "maištininkas" generolas Želigovskis paėmė Vilnių. Tai tragiška lietuvių tautos diena buvo 1920 metais. Nuo to laiko praėjo lygiai penkiolika metų. Per šiuos metus, kaip Lietuvoje, taip ir Amerikos lietuviuose rengiami Vilniaus pagrobimo minėjimai. Kiekvieną kartą stengiamasi skiepyti plačiosiose masėse, kad lietuvių tauta niekadoms neišsivadės savo istorinės sostinės. Tos Vilniaus gedėjimo dienos visados stengiamasi paminėti bendrai, nepasiskirsčius į jokiais partijas ir sroves.

Bet, deja, šiais metais šitam gedulo apvaikščiojimui kažin kodėl ne tik New Yorke, bet ir kitose kolonijose nerodoma vieningumo. Vilniaus vadavimo obalsiai lyg ir pradeda atvėsti. Kai kurios politinės grupės iš Vilniaus vadavimo propagandos bando net pasinaudoti. Tų faktų akivaizdoje atskiri visuomenės žmonės ir net veikėjai, pirmiau aktingai dirbę Vilniaus propagandos dirvoje, taip pat pradeda kristi į pesimizmą.

Dėl to, šiomis dienomis, keliolika Didžiojo New Yorko veikėjų buvo susirinkę Gen. Lietuvos Konsulato patalpose, kur buvo bandoma ieškoti konsolidacijos šiuo nepartinu Vilniaus reikalu. Ir tuo tarpu, kai jau beveik visi veikėjai nuosirdžiai pritarė minčiai, kad bendrai, visiems New Yorko lietuviams, reikia paminėti tos skaudžios mūsų tautos sukautuvės, tai jėgės į susirinkimą Katalikų Federacijos atstovus kun. Balkunas staiga pareiškia, patardamas šio reikalo "į hovelną nevytioti." Girdi, kiek sykių Katalikų Federacija bandė eiti kartu, tiek sykių ji gavo per nosį. Jeigu kas nors nori prisidėti prie Katalikų Federacijos, teateina. Mes neprisidėsime.

Čia, žinoma, nėra reikalo aprašyti tos nuotaikos, kuri susidarė susirinkusiuose veikėjuose po tokio netaktiško pareiškimo, kokį padarė Katalikų Federacijos atstovas. Iš kun. Balkuno pareiškimo aišku, kaip diena, kad Katalikų Federacijai daug svarbiau varinėti savo politiką, nekaip bendromis jėgomis eiti Vilniaus vadavimo link. Katalikų Federacijai daug svarbiau nešti aukštai pakeltą nosį, negu vaduoti Lietuvos sostinę.

Paprastai sakoma, kad gabiąs pasaulio diplomatai — Vatikano diplomatai. Bet sprėndžiant iš kun. Balkuno pareiškimo, atrodo, kad Ponas Dievas, norėdamas nubauti Katalikų Federaciją, pagaliau jai atėmė protą... O vis dėlto mums nepaprastai gaila, kad Katalikų Federacija, eidama į visuomenę, pasidarė tokia išdidi, kad dėl savo taip aukštai pakeltos nosies jau pradėjo nematyti Vilniaus.

WASHINGTONO PROTESTAS MASKVAI

Tuojuo po komunistų partijos kongreso, kuris neseniai pasibaigė Maskvoje ir kuriame komunistų internacionalas pakeitė savo taktiką kovai su kapitalistine valstybėmis, visur sukėlė didelę audrą. Tokia audra kilo ir Jungtinėse Valstybėse, kur vėliausiu laiku komunistų veikimas, ypač darbininkų unijos, pasidaręs labai aktyvus. Jungtinių Valstybių valdžios sferose oficialiai pradėta kalbėti, kad komunistai ruošiasi nuversti šios šalies demokratinę tvarką.

Nežiurint to, kad Valstybės Departamentas įteikė Sovietų Sąjungos vyriausybei protesto notą, ir kone visi oficialūs asmenys, senatoriai ir kongreso nariai, tam žygiui pritaria, vis dėlto abejotina, ar Jungtinės Valstybės atšauks aną savo žygį, kuriuo jos pripažino SSSR. Kai kurie asmenys šioje Valstybės Departamento notoje Maskvai net įjūri politinį Roosevelto manevrą. Manoma, kad šią notą įteikis, visa Jungtinių Valstybių visuomenės nuomonė, ypač Darbo Federacija, Amerikos Lejjonas ir kitos antikomunistinės organizacijos automatiškai pakrups į Roosevelto pusę. O tai kaip tik reikalinga priešrinkiminei kampanijai, kuri vis labiau ir labiau kaista.

Iš kitos pusės imant, Jungtinėms Valstybėms labai sunku reikalauti, kad Maskva paliautų varius savo propagandą šioje šalyje, nes oficialinė Sovietų Sąjungos valdžia "nieko bendro neturi" su komunistų internacionalu, kurį sudaro įvairių tautų komunistų partijos atstovai ir kuris, faktiškai, ta propaganda užsilma. Nors, žinoma, kad komunistų internacionalas ir Sovietų Sąjungos valdžia yra du labai glaudaus kontakto kūnai, bet vis dėlto formaliai vienas su kitu kaip ir nesiriša. Vis dėlto abejotina, ar Jungtinių Valstybių vyriausybė, įteikus tą protesto notą, eis toliau prieš SSS. Neatrod, kad Washingtonas panaikintų užpėreitų metų aktą, kuriuo buvo pripažinta Sovietų Sąjunga. Bet kad šitas protesto notos įteikimas — iš vienos pusės ir jos atmetimas — iš kitos šios dviejų šalių santykių nepagerins, o greičiau, pablogins, tai faktas.

MANO ŽIURONAS Vytautas Širvydas

Lietuvai svarbi Rytų Europos sutartis dar nėra tokia negyva raidė, kaip iš įsiviešpatavusios dėl jos tylos reikėtų manyti. Liepos 5 d. Lietuvos užsienio reikalų ministeris, p. Lozoraitis ir mūsų pasiuntinys p. Klimas, ilgai Paryžiuje kalbėjosi su Prancūzijos ministru p. Laval. To pasikalbėjimo tikslą Londono Times spėjo ištaip: "Neklystant, galima spėti, kad svarbiausias klausimas, kuriuo kalbėtasi, tai Klaipėda, vadinasi, paskutinė likusi kliūtis vokiečiams nesidėti prie vėliausiai sugalvotos Rytų Europos sutarties formos." Korrespondentas pabrėžia, kad anglų diplomatams, p. Edenui ir p. Simonui, ši pavasarį Hitlerį lankant, Vokietija griežtai atsisakė bent kokių sutarčių su Lietuva rašyti, kol bus "išrišti" Klaipėdos reikalai. Šis nusistatymas kludė ir su kitoms Pabaltijo valstybėms, Latvija ir Estija, susitarti. Dabar, pasak Times, Klaipėdos reikalas žingtelėjęs į išrišimą. Po paskutinio p. Edeno pasikalbėjimo su p. Laval matyti, kad Rytų Europos sutartis netrukus busiant pirmuoju tarptautinės diplomatijos dienotvarkės punktu. Ta sutartimi, kaip žinoma, Lietuva ir Vokietija (ir visos kitos pasirašančios valstybės) pradžiai viena kitos nepulti, o jei kas pulys, tai to puoliko neremti ir nešelpiti. Na, tegul šie Times žodžiai ir Dievo ausį eina, nes, susitariant su Vokietija, (bent tiek, kiek lenkai susitarkę) Lietuva galėtų atsidusti, lyg girmų akmenį nukūlusi. Atsidusti latviai ir estai, kurie, Lietuvai į bet kokius karo žygius su Vokietija įsivėlus, bijo taip pat sveiko kailio neišnešti. Todėl p. Lozoraitis pasikalbėjimas Paryžiuje mūsų dienos politikai gal ir labai daug sveikatos turės.

Rytų Europos sutarties svarbą ir Anglijos užsienio reikalų ministeris p. Hoare kalbėdamas Anglijos parlamente liepos 11 d. pabrėžė. Anglija tos sutarties pagėdauja ne dėl to, kad naujų pareigų Europoje sau pasimty, bet dėl to, kad karui įsilypsnojus Rytų Europoje, ar Padunojo, gaisras apimtų ir Vakarų Europą. "Buvo laikai," ministeris pasakojo, kai Vokietijos kancleris (Hitleris) Rytų Europos sutarčiai buvo priešingas. Mat, visi pasiūlymai budavo tokio pobūdžio, kad priimti jų negalėdavo. Dabar dalykai pasikeitė. Savo paskutinėje kalboje kancleris juk pareiškė: "Vokietijos vyriausybė priima principą pavieniai pasirašyti su savo kaimynais nepuolimo sutartis?"

"Prancūzijos vyriausybė," anglų ministeris toliau tęsė, "jau vokiečiams pranešė priimanti jų nusistatymą, kaip derybų pagrindą. Todėl, regis, neliko nieko kas Rytų Europos sutarčiai kliudytų sparčiai žengti prie galutinio sudarymo. Šią mintį jau mes vokiečiams pranešėme. Vokietijos kancleris galioje dabar padaryti taikai įnašą, kuri nerimo priežastį pašalintų ne tik iš daugelio valstybių Europos Rytuose, ar Vidury, bet ir Vakaruose."

Vadinasi, žodis Hitleriui priklauso. Pabaltijo valstybės, ypač Lietuva, godžiai klausysis tamė žody rasti sau taikos ir neliečiamybės patikrinimo. Hitleris dabar atostogauja ir ko nors vėl netikėtina. Be to, nėra abejotimo, kad vokiečiai nieko nedarys, kol nepraeis Klaipėdos rinkimai, po kurių susiorganizuos statute numatyta tvarka ir vyriausybė. Šiais rinkimais lietuviai atliks savo pareigas, pašalindami paskutinę kliūtį Rytų Europos sutarčiai sudaryti.

Bet iš tų ištraukų sprendžiant, kuriās Londono Times liepos 12 d. iš vokiečių laikraščių prisipešė, vokiečiai atsili ir labai ilgai laukti su atliepimu į p. Hoare pakvietimą. Mintis vokiečiams pasiimti dėl Rytų Europos sutarties iniciatyvos ne tik šaltokai sutiktą, bet net su piktumu. Sako, Prancūzija, Rusija ir Českoslovakija, savo karo sutartis pasirašydamos, tokį Rytų Europos sutarčiai pavojingą ir priešingą dalyką pagimdė, kad jų negalima nei paremti, nei apeiti. Vokiečių nuomone, minėtos sutartys atkreiptos prieš Vokietiją, todėl neprotą reikalauti, kad Berlynas imtųsi rezginį išnarplioti.

Iš savo pusės latviai taip pat Rytų Europos sutarties dartinę buklę aptarė. Į Rygą buvo sukviešti visi po Europos sostines išmėtyti Latvijos diplomatiniai pasiuntiniai ir Latvijos užsienio reikalų ministeriojojo visą savaitę pasitarimai. Visuomenėi nieko apčiuopiamo nebuvo pareikšta, bet bendras pasitarimo tikslas žinomas. Latviai pradėjo bijoti, kad vakarų valstybės (Anglija ir Prancūzija) jau atsisakė nuo savo kuditio — visos valstybės apimančios Rytų Europos sutarties. Todėl į dienotvarkę buvo pastatyta, ar nevertėtų Pabaltijo valstybėms pasirašyti atskirą nepuolimo ir karo pagelbos sutartį su Rusija, kaip pasirašė Prancūzija ir Českoslovakija, pasitikint, kad kada nors ir Vokietija su Lenkija prisidės. Nutarta tokiu žygiu kol kas nedaryti, kol paskutinė viltis Vokietijai ir Lenkijai priety Rytų Europos sutarties pritraukti neišnyks. Vokiečiai, sakoma, davę suprasti, kad su šia sutartimi dėsiti tik tada, kai šios dvi sąlygos bus įvykdytos: 1) nauja Prancūzijos ir Rusijos karo prieš puolimą sutartis joku būdu nesužadės, o Lietuva paskelbė rinkimus ir grįžta į statuto tvarką. Todėl latviai nutarė dar palaukti ir žiūrėti, ką Vokietija ir Lenkija toliau darys.

Vienybė — vienintelis lietuvių laikraštis, kuris ateinančiais metais minės savo aukštinį jubiliejų.

Haile Selassie, Etiopijos karalius, esąs vienintelis žydų karalių ainis. Jo gimimo medis rodo, kad jis pereiną iš Dovydo — Salliamono šaknies. Tai seniausia iki šiol išlikusi karalių dinastija ir todėl Haile Selassie tituluojasi — karalių karalius.

Jis pats ir dauguma jo pavaldinių yra koptų apeigų katalikai, skiriami bendrai rytų apeigų katalikų bažnyčios grupėi, kuri susidarė iš Bizantijos, Armenijos, Syrijos, Chaldu, Maronitų ir Koptų apeigų principaliai ir rusų, slavų, ukrainų, etc., taipjau senkatalikų bažnyčia. Šie visi katalikai nelotynai, skiriami rytinių apeigų grupėi. Taigi, koptai yra šaka vieno ir to paties Katalikiško Apštališko Medžio, iš kurio ir lotynai atžėlė.

Mussolini menue Etiopijos karaliu

a) Pilynutėles apsaugos laidos italų kolonijoms Rytų Afrikoje nuo Etiopijos puolimo. b) Ekonominės ir komercijinės koncesijos, įimant mineralų eksploatacijas ir geležinkelio vartojimo teises Italijai. c) Pripažinimas teisės italams ir kitiems europiečiams gyventi Etiopijoje neverčiant atsakyti savo tautybės. Haile Selassie, kaip Prancūzija tvirtina, gal ir sutiktų virš parduotus reikalavimus priimti, bet Mussolini menue esąs daug didesnis, o ypač nesuvirškinamas karaliui reikalavimus jo pasitraukti nuo sosto ir pavesiti Etiopiją Mussolini militarinei valdžiai. Reikiška, pasitrauk nuo sosto ir atiduok man Etiopiją, tai nekariuosis. Konservatyviai galvojanti anglai Mussolini vadina pakvaivusiu komedijantu, bet valdžios sferose rimtis klesti ir daromi žygiai karą sulauktyti.

Mussolini nusuvirškinamas menue esąs taip skaudžiai pavėikęs Salliamono ainį, kad jis savo kabinet, kaip kudikis, netekęs mylimos motinos, apsikniaubęs gailiai verkė. Po to, nuėjęs į katedrą, ilgai ir karštatai meldėsis. Karalium įsakymu, visas kraštas, Marijos ėmimo į Dangų šventės dieną skėdome maldose. Prie įprastų apeigų buvo pridėti Dovydo šokiai ir senovinės Dovydo ir Salliamono sukurtos raudų giesmės. Karalius ir visi pavaldiniai per dvi dienas pasninkavo — ne tik mėsos, bet nė pieno, nei kiaušinių karalius nevalgė. Po šitų didelių bažnytnių iškilmių karalius karštai kalbėjo į sostinėje suplaukusias didžiausias minias, ragindamas ginti šalies laisvę ir nepriklausomybę. Po to priėmė spaudos atstovus, kuriems aiškinė, kad jo giliausias noras — TAIKA. Visa tai buvo atsakymu į Mossolini nepriimtinius reikalavimus.

Vienas žurnalistas paklausė Mussolinio: — Ką manote apie Haile Selassie iškilmes, kas bene bus atsakymu į jusų reikalavimus? — Tegū meldžiasi! Aš jiems bombomis, tankais ir kanuolėmis atsakysiu Amen, — išdėdžiai, ironiškai atsakė Mussolini.

Šitas Italų žygis jaudina pasatūli, o ypač Afrikos ir net Indijos juodukai labai rimtai jaudinasi, nerimastauja ir brūzdą. Anglų Afrikos valdytojas, gen. Smuts, matydamas ir suprasdamas buklės rimtumą, kreipėsi į Londoną ir savo valdžiai tarp kita ko sako: — Italijos įsiveržimas į Etiopiją būtina sukėlė didelę

KARALIŲ KARALIUS IR MUSSOLINI

nerimastj ir aistras visos Afrikos juodukuose ir iš čia galės kilti žiaurus juodžių prieš baltveidžius karas. Suvaldykit Italijos avantiurą!

Romos katalikai rimtai susirupinę. Jie sako, kad Afrikos karas didelis pavojus lotyniškai katalikybei. Esą, jei Italija pradės karą Etiopijoje, tai bus baisi katastrofa tolimesniam misijų vystymui — gal net labiau Azijoje, negu pačioje Afrikoje. Lotynai katalikai taipjau pasisako, kad anglų katalikų bažnyčia, protestonai taip Anglijos, kaip ir Amerikos išvien stovi Etiopijos pusę ir širdingai pasisako prieš Mussolinio žiaurų žygį prieš katalikišką (koptų apeigų) Etiopiją, šiuo žygiu Anglija gauna juodžių simpatijos ir jie prieš anglišką bažnyčią ir protestonams palanki dirva misijoms taip Afrikoje, kaip ir Azijoje.

Tuo tarpu lotynų katalikų buklė toli nepanaši nei anglų katalikų, nei protestonų buklei. Viena, pati Italija yra grynai katalikiška šalis — Romos katalikybe yra oficialė tautos ir valdžios tikyba. Antara, Roma taip italų tautos, taip ir lotynų katalikybės sostinė; abiejų valdžių galvos čia yra ir abidvi italų tautybės. Esą bus neįmanoma sunku išaiškinti ir įtikinti Azijos ir Afrikos ryžių ukininkus ir oškų augintojus apie nepaprastai keblią Vatikano buklę. Taigi, šventasis Tėvas italas. Kardinalų kolegijos dauguma taipjau italai. Vadinasi, lotyniškos katalikybės valdžia ir vairs itališkas, tautiškas. Abidvi instancijos tyli tuo tarpu, kai pakvaišęs iki padukimo Mussolini ruošiasi bombomis, tankais ir kanuolėmis atsakyti Amen į koptų katalikų maldas.

Ne tik Azijos ir Afrikos oškų augintojai, bet visas pasaulis rimtai seka šių didelių pasaulio jėgų judėjimą. Sakoma, kad šis, jei Italija paleis ugnį Etiopijai, bus bene didžiausias smugis lotyniškai katalikybei iš visų iki šiol gautų smugių.

Mussolini reikėtų sudrausti abipusiai — fiziniai ir moraliai. Bet didžiosios valstybės, kaip ir Vatikanas lošia politinį ir diplomatinį pokerį. Tik viena Anglija pasuntė savo karo laivus Suez kanalo ir Dardanelių apsaugai. Anglijos laivynas, girdi, tik savo interesus saugos, o tuo tarpu tik stebi, kaip Italijos laivynas Viduržemio juroje auga. Tautų Sąjunga taip pat šachmatus lošia.

Girių Karalius.

UTENOS KALEJIME KATALIKAI SUSITUOKE PROF. VOLDEMARAS

Iš tikrų šaltinių patirta, kad Utenos arešto namuose sėdįs prof. Augustinas Voldemaras susituokė su savo žmona. Ta proga teko patirti, kad prof. A. Voldemaras su dabartine savo žmona jau esą susituokė Paryžiuje 1905 m. Po piežiaus išleista enciklika, rodos, pravoslavų cerkvė, bet kad ta enciklika veikianti tik nuo 1908 m., tai jų jungtuvės trukę juridinio pagrindo, kas dabartinėmis jungtuvėmis ir esą padaryta.

Ta proga prisimenama motėntas, kai Voldemaras, budamas Romoj, lankėsi pas Pompejų su žmona, bet vėliau pasirodė, kad tai "nelegali" ir Vatikanas buvęs nepatenkintas.

Mane tu pavergei iš tolo Bangavimu bangų. Stebiu, kaip veidas rausta, bąla, Ir saulėje degu. Žuvėdros baltos susisuko — Paners sparnus vilnin. Iš anapus atplaukia rukas Ir laivas vandenim. Praplauks ppo šalį baltas laivas Ir dumai nuvinguos, Nugrims ir saulė išsiblaivius Bangavimuos plačiuos. Smilčių pusny apsvaigės, Jura, Bangavime bangų Į tavo gilią širdį žiurau Ir saulėje degu.

Step. Zobarskas TIES BALTIIJA

Mane tu pavergei iš tolo Bangavimu bangų. Stebiu, kaip veidas rausta, bąla, Ir saulėje degu. Žuvėdros baltos susisuko — Paners sparnus vilnin. Iš anapus atplaukia rukas Ir laivas vandenim. Praplauks ppo šalį baltas laivas Ir dumai nuvinguos, Nugrims ir saulė išsiblaivius Bangavimuos plačiuos. Smilčių pusny apsvaigės, Jura, Bangavime bangų Į tavo gilią širdį žiurau Ir saulėje degu.

Prauzė audra ir pugos, Bangos liejosi plačiai. Debesys smilčių nuslugo, Plakės marių pakraščiai. Sidabrinės putos tiško, Tėškė gintaro marias. Bėgo seserys iš miško Per smiltyno žarijas.

O žuvėdros — jūros sesės Juokės, puldamos vilnis: Jei šiandien ir nesurasit — Ryt jums gintaro prisnigs.

Pakilo saulė apšiblausus, O Baltija putom pasnigo. Pritaškė gintaro šauniausio Ir kopose smiltyno lygaus.

Ir pajutau, kaip greit suaugi Su vandenais ir marių vėjais — Širdy nešuos žuvėdra-drauge Ir tinklo blaskomo tiesėjus.

DRUGYS — GYDYMO PRIEMONĖ

Prieš 2,300 metų didysis graikų gydytojas Hipokratas rašė, kad tokias ligas, kurias medicina negalėdavo įveikti, gydė peilis, o tokios, kurių ir peilis nengalėdavo, buvo gydomos ugnimi, o kurioms nepagalėdavo ir ugnis, tos turėjo būti laikomos nepagydomos. Tuo budu ugnis, kitaip tariant karštis, buvo žinoma dar taip senais laikais kaip gydomoji priemonė. Ir šimtmečiais po Hipokrato drugys buvo laikomas viena priemonių kovoje su ligomis.

Moderniškoji medicina turi būti dėkinga žinomam Vienos gydytojui Wagner-Jaureggiui, kad jis drugio gydymą galia pripažino iš naujo. Šis gydytojas pastebėjo, kad nervų sifiliu sergantieji jo ligonys pagerėja, jei susgera drugio ligą. Greit jis pradėjo juos gydyti su maliarijos pagalba ir konstatavo, kad jo sistema visiškai gali išvaduoti nervų sifiliu susirgusius iš šios baisios ligos. Tuo budu per paskutiniuosius 7 metus jau skėmdingai vartojamas naujas gydymo metodas, butent maliarija. Šiandien gydytojai jau plačiai vartoja "maliarijos mašiną," kad gydytų įvairių rūšių reumatizmą ir ypač veneros ligas.

Gydymas maliarija tuo tarpu reikalauja labai didelių išlaidų, nes pacientų reakcijos turi būti stropiai kontroliuojamos ir susietos su plačiu pagelbinu personalu. Diena, kai žmonės galės kiekvienas įsigyti sau elektriška maliarijos aparatą ir savo Hgą "išvirti," neabejojama, dar ilgai neateis ir gal ir visi negalės atėti.

MARKA

Sventakuprių tėvo pasikalbėjimas su Maiktėviu apie rausuosius, geltonuosius, špicprezidentus ir paskutstvas

— Alio, sventakupri! — Sveiks, Maiktėvi! Kur taip dulini, nuleidęs nosį? — Ieškau jusų mieste to garsaus depekyto, kuris moka išvirozyt visokias tajemnyčias.

— Kas pasidarė? — Et, daug pasakot... Tavo šilpna galva neuimsi visko... — Vistiek, papasakok. Gal aš tau ir patarsiu, kas reikia daryt.

— Tai, veizėk, toks reikalas. Aš esu člunkas vienos labai didelės vargamizacijos, kurioje dabar įsivyravusios dvi partijos: viena liubija gelsvą alų, o kita rausvą. Na, tai tie rausvieji neseniai išrinko į vargamizacijos načelninkus visus savo kolo ro žmones ir pradėjo ant gelsvųjų galvų tašyti kuolus.

— Tai kas čia naujo? Visose organizacijose taip darosi. — Bet tu palauk! Čia glaudniausias tinksas tas, kad į tos vargamizacijos prezidentus išrinko mano labai gerą tavorščių...

— Tai tu turi džiaugtis... — Aš ir džiaugiuosi, ba jis labai zdolnas žmogus, kaustytas ant visų keturių. Tik dabar kažkoki nedaverkos padarė jam didelę zlastį.

— Na, kokią? — Išmislijo, kad jis neužsimokėjęs mokesčių į vargamizaciją, tai nė prezidentu negali būti.

— O kas tą išmislijo? — Taigi aš ir ieškau, gero depekyto, kad susektų, kas tą išmislijo. Žmonės sako, kad tą padaręs špicprezidentas, kuris nori jo vietą užimti. Bet to padavanti niekas negali, nors spėja, kad tas padaryta dėl keršto.

— Už ką jam keršija? — Sako, kad už pasipriešinimą gauti iš vargamizacijos 50 tukstančių dolerių.

— Už ką tiek daug? — Mat, rausvieji užsimanė susisukti lizdą vienoje buoje, kurioje visokius alusus daro. Bet kad dabar, dėl tos pipirecijos, toje alasorijoje mažai biznio, tai jie sudomijo užtraukti paskolą nors 50 tukstančių, paskui pasakyti vargamizacijai, kad neturi kuo užmokėti skolos, o alusus galės ir toliau ten varyti. Tik tam jų skymui labai macniai pasipriešino prezidentas: girdi, kaip aš prezidentausiu, kai paskutinius centelius visokiems alusams išmėtysime! Jau ir taip iš vargamizacija beveik suvaryta į ožio raga, o čia 50 tukstančių! Či ovokitės! Čia nė jovo lo lovyis ir nė buizos blūdžas, kad visos ilgaveidės maitintusii!

— Vyriškai! — Je, tikrai vyriškai. Jis bobiškai nė nemoka. Tik ve, už tą jo vyriškumą, sako, jam ir iškirto tokį šposą su mokesčias.

— Na, juk mokesčių klausimą lengva išaiskinti: paklausk draugijos sekretoriaus... — Abje mokesčius, tai man nusispiant! Aš noriu tik sufasti, katrie yra tōki senivagorai, ką tokie paškustvą iškniso: gelsvieji, ar rausvieji? — O kas bus, kai surasi? — Tada aš žinostu, su katriais galima be baimės gerti alų. Ba imti alų iš tokių, katrie mētā laik prezidentą tik

VĒLIAVOS ITEIKIMO ISKILMĖS

New Britain, Conn. — Sekmadienį, rugpjūčio 25 d. Schuetzen parke įvyko milžiniškas Lietuvių Legijono 4-jo Stasio Radzevičiaus posto piknikas. Be tukstantinės vietinės minios, dalyvavo uniformuoti 16 vyrų iš Brooklyno Dariaus-Girėno posto, du legijonieriai iš Bostono 2-jo posto, ir vienas Chicagos 3-jo posto atstovas. Buvo ir naujųjų 5 ir 6 postų atstovai iš Bridgeport ir Waterbury. Greta įvyko SLA apskrities gegužinė ir minios laisvai lankėsi iš vienos pramogos į kita.

3:30 val. popiet įvyko labai įspudingos iškilmės. Salėje susirikiavo legijonieriai, du chorai sugiedojo, ir Lietuvos Gen. Konsulato New Yorke atstovas, p. K. R. Jurgėla, paskaitė e. gen. konsulo p. P. Dauzvardžio iškilmingą raštą, įteikė 4-iam Postui Lietuvos vėliavą, padovanotą Lietuvos vyriausybės. Legijono vardu vėliavą priėmė vyr. štabo teisesjas-gynėjas, adv. A. O. Šalna iš Bostono, kuris po jautrios kalbos vėliavą perdavė 4-jo Posto vadui V. Vitukynui ir posto vėliavininkams. Ukrainiečių choras gražiai padainavo savo tautiškų dainų du popuri ir po postui sveikinimus pareiškė: adv. K. Jurgėla Legijono vyr. štabo vardu, adv. A. Šalna 2-jo posto vardu, P. Mikalauskas 1-jo posto vardu, J. F. Smitrus "Baltic League of America" vardu ir A. Alekna Dariaus-Girėno Aero Klubu vardu.

Iškilmėse dalyvavo ir 4-jo Posto globėjas, a. a. Stasio Radzevičiaus-Rytiz, tėveliai, kurie su ašaromis akyse, bet kartū ir išdidžiai, prisiminė savo jauną sunų, kuris vos 16 metų amžiaus žuvo Prancuzijoje karo laukuose 1918 m. rugsėjo 27 d., 27-tos Amerikos diviziono savanoris.

Iškilmėse dalyvavo ir amerikonių, italų ir žydų veteranų atstovai. Mat, lietuvių legijonieriai nė tik Conn. 300 metų iškilmėse garbingai atstovavo lietuvius; bet ir kitataučių ginklo draugų organizacijoms pagelbsti iškilmingai pasireikšti. Ypatingai gražiai atrodė vietos posto moterys rėmėjos, kurios įsigijo įdomias uniformas.

5 val. vakare ten pat įvyko ir Legijono vyr. štabo posėdis, vadovaujant vyr. vado padėjėjui J. Kavaliauskui. Galutinai nutarta daug Legijono vidaus susitvarkymo reikalų. Amerikonų spauda gražiai iškilmės aprašė.

J. Šimonis.

Vienos minutės audra

UTENA. — Utenos apskr., Skriemonių apylinkėje siautė didelė audra su perkunija. Skriemonių ir Žiogų kaimuose apdraskė namų stogus, kai kufitus namus sugriovė, išvėrtė telefonų stulpus. Aluntos vals. Antaškių kaimė nutrėnkė 16 metų mergaitė Genytė ir valšiaus ribose sugriovė kelias trobas. Vėtra siautė tik apie vieną minutę.

dėl keršto, tai nėbežpečna: jie gali tau paduoti ir prispjaudyti alų. Ką manai? — Aš manau, kad tu geriau pavėskt tą visą reikalą depekytyviu... — Dėku už rodą... Eisiu pas jį. Gutbai! — Keliauk sveikas!

PRIEŠ KIEKVIENĄ PUOLIMO GINKLĄ GALIMA RASTI APSIGYNIMO GINKLĄ

Lietuva apsirupina geriausiais ginklais

Vokiečių grasinimai, ginklavimas ir gal jų pačių leidžiamie gandai apie vokiškus baisesių ginklų išradimus, karo dalykų neišmanantiems ir šiaip drebėjimu sergantiems įvaro nemaža baimės. Ir Lietuvoje tokių baiktūolių atsiranda. Tokia naujų ginklų perdėta baimė, be abejonės, kankina ir daugelį amerikiečių lietuvių, karštai mylinčių savo senąją tėvynę ir susirupinusių jos likimu. Jiems gal net keista atrodo, kad triukšmaujantis ir ginklais žvanginantis vokiečys savo atkaklįjį, drąsųjį, bet daug mažesnjį kaimyną lietuvių iki šiol dar nesuratriušino... Jau buvo nekartą rašyta, kodėl nesuratriušino ir nesuratriuškins; aišku, kad Lietuvos gynimuisi geras pasiruošimas labai vėšina vokiškus karštagalvius. Kaip ir kokiais ginklais Lietuva yra apsirupinusi ir toliau ginkluojasi, yra kariška paslaptis. Bet kad tariamų vokiškų baisesių išradimų per daug nereikia bijoti, vaizdžiai paaiškina Musų Krašte įdėtas Kario, kariškų dalykų žinovo, straipsnis, kurį čia ištiesai paduodame:

"Naujas, nepažįstamas ginklas, ne tik atskiram žmogui, bet ir visai tautai, visai žmonei bausis. Tą baimę musų laikais nepaprastai padidina neatsakingi laikraščių bendradarbiai kasdien sugalvodami kokią nors naujieną apie tariamai išrastus ginklus, kurie gali visą pasaulį sunaikinti. Baisenybių pripildytos galvos nieko geresnio neišgalvoja, kaip tik tikėtis, kad karas mus kaip nors aplenkis, nes pagalbos prieš visus tas baisenybes nėsimate. Bet užmirštama, kad naujų karo priemonių baimė yra sena ir kad pasaulio su naikinimo naujomis karo priemonėmis veltui laukė jau daugelis kartų. XII amžiuje visa Vakarų Europa buvo išgąsdinta naujo baisesio ginklo — arbaletos (saidoko). Arbaletos strėlės kiečiausias riterių šarvus pramušdavo. 1139 m. bažnytinis susirinkimas Konstancoje (tų laikų Tautų Sąjunga) nutarė uždrausti šio baisesio ginklo vartojimą, nes atrodė, kad įeigtū jau tų laikų tvirtovė — šarvuotą riterį — bet koks vyrukas gali iš trisdešimts žingsnių užmušti, tai artinasi pasaulio galas. Žinoma, to draudimo niekas neklausė, kaip šiandien niekas neklausia draudimo vartoti karo chemines medžiagas. Bet arbaletas, žmohijos neišnaikino. Kas buvo baisu XII amžiuje, atrodė paprastą XIII. Kas buvo baisu XIX, iš to mes juokiamės dabar. Napolėono I kariuomenė žutū susikovusi su viena moderniška divizija. Argi galima abejoti, kad XXI amžiuje visi mūsų taškai, dujos, bakterijos neatrodys nekaltais žaislais?"

Bet XX amžiuje šie žaislai yra baisesis. Baisesis jie yra ypač tiems, kurie nežino, kad prieš kiekvieną puolimo ginklą galima rasti apsigynimo ginklą. Baisu tiems, kurie nežino, kad kiekvieną puolimo techniką yra pažabojama apsigynimo ir kontrpuolimo.

Nereikia pamiršti, kad išradimas kuriuos nors naujos grovimo at žudymo priemonės dar nereiškia, kad ši priemonė sėkmingai bus pavartojama karė. Nuo išradimo iki pritaikymo kelias tiek ilgas, kad daugelis išradimų nekaltais iš-

radimais ir pasilieka. O visi naujieji; iš pradžios, rodos, nenugalimi ginklai, greitai pasirodo esą taip pat paprasti, kaip ir senieji.

Daugelis laukia, kad naujam, pasauliniam karui prasiudėt, kaip iš gausybės rago pasipils įvairus nauji ginklai. Bet pasaulis nuo to laiko, kai Kainas pradėjo karą su Abeliu, jau labai daug karų matė, ir prieš kiekvieną karą žmonės laukė kokių nors nepaprastų ginklų pasirodymo. Bet nė vieną kartą šie laukimai neišgipildė. Į paskutinį didįjį karą valstybės išėjo su tais ginklais, kurie jau nesudarė jokio netikėtumo. Iš šautuvų didžiamam kare bene geriausias buvo vokiškas, iš kulkosvaizdžių — anglų — vokiečių rusų — Maximas, iš lauko patrankų — prancuzų 75 mm, o juk visi šie ginklai buvo išrasti, o daugelis ir pagaminti dar XIX amžiuje. Šiandien, kaip ir prieš kiekvieną karą, sklinda gandų apie naujus išradimus, viską verčiančius aukštyn kojomis. Bet jei tokių išradimų būtų, tai kuriam reikalui visos valstybės; nors ir baisesios križės spaudžiamos, iš paskutiniųjų liedintų patrankas, dirbtūsi šautuvus, sviedinius, bombas, kulkosvaizdžius? Ar neišmintingiau būtų, pav., vokiečiams spiauti į visus šituos tariamai pasenusius ginklus, dėl kurių įsigijimo jiems dabar tenka kietai veržti pilvą, ir pagaminti sau tų nepaprastų dujų ar spindulių, apie kurių išradimą beveik kasdien spaudoje skaitome. O jeigu valstybės ginkluojasi kaip tik patrankomis ir kulkosvaizdžiais, galime drąsiai tvirtinti, kad į busimąjį karą valstybės išeis su tais ginklais, kuriais taikos metu bus ginkluotos (tai nėra paslaptis) ir išmokytos veikti. Daugelis valstybių išeis dar ir su kiek pasenusiais ginklais, kurių turi milžiniškas atsargas dar iš didžiojo karo.

Mes neturime karo pramonės. Todėl ginklai mums gal ir kiek brangiau, negu kitoms valstybėms kainuoja, bet mes galime pirkti tik geriausius ginklus; tuo tarpu valstybės, turinčios savo karo pramonę, priverstos yra ginkluotis tais ginklais, kuriuos jų fabriakai pagamina, nors jie ir nevisai būtų nusisekę. Taigi pradėdami karą mes gal ir galėsime skųstis dėl ginklų negatsumo, bet dėl jų moderniskumo ir gerumo mes, turbūt, busime neblogesnėje padėtyje, negu daugelis kitų valstybių."

Iš šio straipsnio galima daryti išvadą, kad ne girdėdų naujų ginklų turime bijoti, bet savo tėvynės gėnyjus gausiau aprūpinti žinomais geriausiais ginklais. O tam, žinoma, reikia pinigų. Todėl tai broliai amerikiečiai šiuo metu ir kviečiami savo mylimai Lietuvai padėti, pirmo eilėj tie, kurie turi Laisvės Paskolos bonų tų bonų apmokėjimą dabar nepaiteikti, o atidėti nors vieniems antriems metams. Šituo būdu pratęsta Laisvės Paskola patriotingieji Lietuvos išeiviai sustiprins saugumą Lietuvos Laisvės, kuriai atkovoti anuo metu (1919 — 1920 m.) skolino.

Tsb.

Vienybėse skiltyse matysi ne tik pasaulį, bet Lietuvą ir lietuvius.

RIAUSĖS LIETUVOJE DEL PRODUKTŲ KAINŲ ŽEMUMO

KAUNAS. — Associated Press žiniomis, rugpjūčio 28 d. ties Kauno miestu ukininkai užstojo kelius, vedančius į Kauną, ir nepraleido ukininkų važiuojančių į Kauną su savo žemės ukio produktais. Ukininkų tikslas sulaukyti žemės ukio produktų pardavimą, kad jų kainos pakiltų, nes dabar ukininkai turi savo gaminius parduoti su nuostoliu.

Dėl to ties Kauno įvyko riaušės, kuriose sakoma užmuštas vienas policininkas, du ukininkai ir sužeista 12 žmonių. Iš Kauno išsiūsta policija riaušiniukus mąšinti.

Visi riaušiniukai bus baudžiami trimis mėnesiais kalėjimo. Tą pačią dieną Kaune tuo reikalu įvyko nepaprastą ministerių kabineto posėdį.

PENKI LAIVAI ŽUVO VANDENYSE

ST. JOHNS, N. F. — Šią savaitę Newfoundlando apylinkėse Atlantiko vandenynė siautė nepaprastos audros. Iš surinktų Newfoundlando pakraščiuose laivų likučių spėjama, kad apie penki laivai žuvo audroje su visomis įgulomis.

Jaunime, atsimink tėvų žodį: kuris išsizada savo kalbos — išsizada tėvo ir motinos. Skaityk Vienybę, o tu mokėsi nē tik kalbėti, bet ir rašyti lietuviškai.

J. Vaitulionis, D. C.
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Vienybė ne tik seniausias, bet ir geriausias lietuvių laikraštis visame pasaulyje.

Mėnesinis Keitikos ir Saturos
"RIMBAS"
Zurnalas.
Skaityk "Rimbą" visada linksmas busi. Jame rasi daug juokingų ir įdomių raštų. Prenumerata metams \$1.00, pavienis numeris 10c. Priesiūsk 10c. gausi "Rimbą".
"RIMBAS"
131 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.

JUNIPER 5-0259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

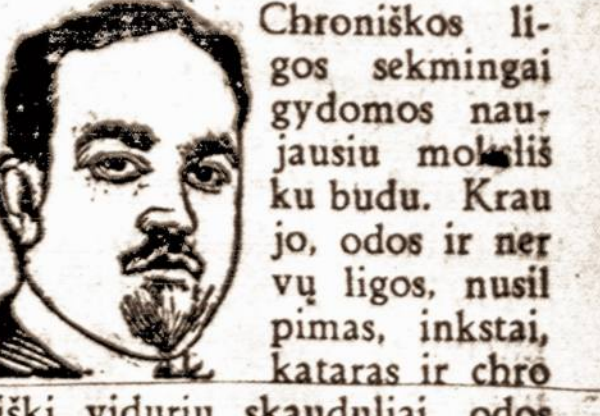
A. RADZEVIČIUS GRABORIUS
(Undertaker)
Tel. Stagg 2-4409

402 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdas Dafinis Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokyliams

RENGIAMA DIDELE KLAIPĖDOS KRAŠTO PARODA

KLAIPĖDA. — Teko sužinoti, kad šį rudenį Lietuvos Karo muziejaus salėse bus surengta didelė Klaipėdos krašto paroda, kuri vaizduos Klaipėdos krašto nacionalinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą. Toje parodoje numatoma išstatyti daug tokių eksponatų, kurie vokiečių mokslininkų lūpomis kalba apie Klaipėdos krašto lietuvišką pobūdį. Bus diagramos, ištraukos iš vokiečių mokslininkų knygų, kur tvirtinama, kad Klaipėdos kraštas tikrai yra lietuviškas. Be to, bus surinkta vietovardžių, pavardžių, liaudies meno ir t. t., vaizduojančių Klaipėdos krašto tautinį pobūdį.

Manoma, kad ši paroda Klaipėdos krašto gyventojų sluoksniuose sukels didžiausį susidomėjimą. Iniciatyvą šiai parodai rengti ima Didž. ir Mažosios Lietuvos kultūrinio bendradarbiavimo draugija.

VYRAI IR MOTERYS LIGONIAI

Chroniškos ligos sėkmingai gydomos naujaisiu moksliniu būdu. Kraujas, odos ir nerūgštinimas, inkstai, kataras ir chr...

Tiriam kraują, bandymai laboratorijose, X — spinduliai
SERUM IR VACCINE ISKIEPIJIMAI
MOKESČIAI MAZI
TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI
MES KALBAME LIETUVISKAI
DR. L. ZINS
(įsteigta šio 25 metų).
110 EAST 16-TH STREET,
New York, N. Y.
Tarp 4-th Ave. ir Irving Place.
Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.
Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p.p.

Busai išnuomojami visokiems reikalams
Važiavimai

PIRMADIENIAIS: I LAKE RONKONKOMA, L. I.
IŠVAŽIUOJA 9 VAL. RYTO \$1.25 Į ABI PUSES

TREČIADIENIAIS: I RYE BEACH, N. Y.
IŠVAŽIUOJA 9 VAL. RYTO \$1.25 Į ABI PUSES

TREČIADIENIŲ VAKARAI: Mėnesienos Išvažiavimai i Rye Beach, N. Y.
IŠVAŽIUOJA 8 VAL. VAKARE \$1.25 Į ABI PUSES

ŠEŠTADIENIŲ VAKARAI: Mėnesienos Išvažiavimai i Rye Beach, N. Y.
IŠVAŽIUOJA 8 IR 9 VAL. VAKARE \$1.25 Į ABI PUSES

Ridgewood Coach Lines, Inc.
71-20 Fresh Pond Road, Brooklyn, N. Y.
Phone, Evergreen 2-1300

SALDUKAS IR PLATZ
994 Madison St., Brooklyn, N. Y.
Tel., GLenmore 5-8733
INSTILIATORIAI
PLUMERIAI
Įtaiso fildymo krosnis, Katilus, Vakuum valymo siurblius. Mes viską finansuojame pagal valdžios namų paskolos planą.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC
Night Tel. Juniper 5-4912

Juozas Levanda (LEVANDAUSKAS) GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdas automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos. Ateikite ir Persitikrinkite

107 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

SHALIN'S FUNERAL HOME
BRONIOUS ŠALINSKAS, Lietuvių Graborius ir Balzamuotojas
SARVOJIMUI KOPYLIČIA "DUODAME DYKAI"
Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Musų patarnavimas užuojauta ir prielankumas yra visiems lygus, be atsižvelgimo į kastes. Neatsižvelgiant į tolumą, laike šerėnų, mirusio šeimos nariams teikiame susisiektimas automobiliais nemokamai. Patarnavimas greitas, mandagus ir visais atžvilgiais moderniškas. Samdo automobilius visokiems reikalams. Kopyličia moderniška įrengta; prie kopylės yra ir poilsio kambariai.
PILNOS LAIDOTUVĖS NUO \$150. IR BRANGYN
BRONIAUS ŠALINSKO LAIDOJIMO BIURAS
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, L. I.
(Prie Forest P'kway Sta.) Tel. Virginia 7-4499

MES JAU ŽINOME, KAIP IEŠKOTI GRAŽIAUSIOS LIETUVAITĖS AMERIKOJE

Tai, ką mes gavome iš šių kelių dienų praktikos, iš pasikalbėjimų, pasitarimų, pagaliau jau paruošėme planą, kaip ieškoti gražiausios lietuvaite Amerikoje.

Naudojantis tuo planu, bus patenkinti visi: ir pačios merginos, kurioms nereikės persistatinėti kokiems nors "aukštiesiems teisėjams," kad tokiu būdu būtų galima parodyti save ir savo grožį, kurio netruksta mūsų kolonijose; ir motinos, kurios čia taip pat galės savo žodį tarti; ir plačioji visuomenė, galės dalyvauti, taip pat turėdama teisę tarti savo žodį; ir Vienybė, kuri netrukus minės savo išdidų penkiasdešimties metų jubiliejų...

Amerikos lietuvių mergaitės, ruškitės! Paruoškite savo fotografijas, nusitraukdamos iki pusės, parodydamos savo biustą ir galvą... Fotografijos parodys jūsų grožį... Fotografijos turi būti aiškios, šviesios, parodančios jūsų veido linijas. Ir tik laukite mūsų ženklo, kurį, turbūt, jus jau rasite ateinančiame Vienybės numeryje.

VIENYBĖ ŠVENČIA LABOR DAY

Ateinantį pirmadienį, rugsėjo 2 d. Amerikoje švenčiama Labor Day. Tą dieną administracijos ir spaustuvės darbininkai nedirbs ir dėl to Vienybės pirmadienio laida neišeis. Kita laida išeis ketvirtadienį, rugsėjo 6 dieną. Raštinė pirmadienį bus uždaryta.

SVEIKINIMAI IŠ KAUNO

Sveikinu visą Vienybės štabą su jos redaktorium p. Tysliava priešaky, ir visiems siunčiu gėlabius labųjų. Begalinės vaisės, posėdžiai, pasitarimai ir kt., kad žmogus nežinai, kur tas laikas dingsta. Nei rašyt, nei galvot nėra kada. Bet jau rytą, rugpjūčio 17 d., baigiamė kongresą ir, rodos, priimsime šio to reiškančias rezoliucijas.

S. E. Vitaitis.

SERGA VIENYBĖS ADMINISTRATORIUS

Pirmadienį sunkokai susirgo Vienybės administratorius p. Vitkauskas. Iki šiol jis gulė savo bute 184 So. 8th St., Brooklyn, N. Y. Jo draugų ir pažįstamų prašome jį atlankyti.

VEL ATSIKIRDO NETIKRŲ PINIGŲ

Bronxe vėliausiu laiku pasirodė daug netikrų \$20 banknotų. Vienas policijos leitenanto giminaitis suimtas už netikrų pinigų skleidimą. Pas jį rasta šeši \$20 banknotai.

NUDISTŲ FRONTĖ NEVIKAS RAMU

Long Valley, N. J. nudistai neturi ramybės. Aną dieną vienas vietinis ukinkas stovėdamas savo lauke žiūrėjo, kaip atrodo nudistai. Už tai jį patraukė į teismą. Kaltinamasis pareiškė teisėjui, kad jis matęs keletą nuogų faktų ir juos pavadinęs keistais vardais, bet, girdi, jis stovėjo ant savo lauko. Nudistai vietinius teisėjus beveik kasdien verčia galvas sukti visokiais keistais atsitikimais.

Liebmann Rheingold GERAS ALUS

LIETUVOS DAINOS KONCERTAS

Lietuvos Daina rugsėjo 29 d. rengia savo metinį koncertą Labor Lyceum salėje, Brooklyne, kuriame dalyvaus visas ensambelis. Ta pačia proga verta priminti, kad ensambelis šiemet laimėjo New York Evening Journal dainos šventėje pirmą mišriųjų chorų dovaną ir Queens County pirmą dovaną.

Lietuvos daina kiekvieną penktadienį turi savo radio programą iš stoties WLWL 1100 kc. nuo 7 val. iki 7 val. 15 min. vakare.

KADA VYRAS GERAI APSIREDĖS

New Yorko brangenybių pardavėjai aną dieną susirinkę vienam puikiam viešbutyje nutarė, kad jeigu šiais laikais vyras neturi ant savo pirštų, krutinės ir ant kitų kūno dalių už \$325 vertės brangenybių, tai jis beveik nuogas. Girdi, vyrai, kurie nespūošia brangenybėmis, turėtų gėdytis išeiti į gatvę pasiivaikščioti. Kiekvienas "susipratęs" vyras turi turėti bent du sidabrinus portsigarus.

GERIAU DIRBTI, NEGU PAŠALPOS NEGAUTI

New Yorko miesto valdyba pastatė sąlygą šelpiamiesiems bedarbiams, kad turi eiti dirbti WPA darbus arba atsizadėti pašalpos. Iš karto daugelis tam pasipriešino, bet dabar, kaip praneša miesto valdyba, jau įsiregistravo WPA darbai apie 13,000 bedarbių.

HEARSTAS NORI TREČIOS PARTIJOS

Zinomas laikraščio leidėjas Hearstas ragina New Yorko politikierius tvirti trečią politinę partiją Amerikoje. Tos partijos vadu jis siūlo žinomą East Sidės politikierių Al Smith.

MIRĖ

Jonas Janauskas, 45 metų, 72 Columbia St., mirė rugpj. 27 d. Laidos rugpjūčio 31 d. 2 val. p. p. Alyvų kalno kapinėse.
Jonas Rukujzo, 41 metų, 248 Pearl St. (Brooklyne), mirė rugpj. 29 d. Laidos rugsėjo 2 d. iš šv. Jurgio bažnyčios šv. Jono kapinėse.
Laidotuvių apeigoms rūpinasi graborius J. Garšva.

JIMMY WALKER GRĮŽTA I NEW YORKA

Jimmy Walker, kuris jau kelinti metai gyvena užsieniuose dėl to, kad Amerikoje iš jo reikalaujama sumokėti didelės pinigų sumas mokesčiais nuo metinių pajamų, žada po mėnesio grįžti į New Yorką, kur jis keletą metų iš eilės buvo miesto mayoru. Valstybės mokesčių byla prieš jį panaikinta.

Šiuo laiku Walker gyvena Anglijoje.

Keturi zuikiai žvalgo budelėje laivo stiebe

Atvykus į New Yorko uostą Westerland laivo įgula užtikp žvalgo budelėje, stiebe net keturis pasislėpusius "zuikius," kurie nemokamai atvyko iš Antverpo, Olandijos į New Yorką. Visi keturi zuikiai dar jauni vyrai.

Rado narkotikų prekiniam laive

Hobokeno muitininkai užtikpo vienam prekybiniam laive apie 45 svarus morfino ir kitų narkotikų. Narkotikai konfiskuoti ir suimta kai kurie įgulos nariai. New Yorko policija bando surasti, kam tie narkotikai buvo gabenami.

GALI ATIDĖTI MOKYKLŲ ATIDARYMĄ

New Yorko vaikų paralyžiaus liga vis daugiau plečiasi, beveik kas savaitė suserga po keliasdešimt vaikų. Dėl to miesto sveikatos departamentas gali ilgesniam laikui sulaukyti miesto mokyklų atidarymą.

TRUMPOS ŽINUTĖS

Po pasisekusiai vidurių operacijai, sveiksta Vienybės skaitytojas Povilas Stira, kuris yra St. Mary Immaculate ligoninėje.
New York Times rugpjūčio 25 d. buvo paskelbta Amerikos basebolo komandų stovis. Lietuviai, Yankee komandos žaidėjai stovi šitaip: Broca laimėjo 11 rungtynių, pralaimėjo 5, taškų turi 688; Tamulis laimėjo 7, pralaimėjo 5, taškų turi 588.
Tas pats laikraštis rašo, kad tarptautinėse šachmatų rungtynėse Lietuva — Suomija baigėsi rezultatu 2:2, lygiomis.

Pasirendavoja

6-TH AVENUE 5301. Išnuomojamas apartamentas. Garo šiluma, šilumos vanduo. Keturi kambariai \$35, ir 5 kambariai \$37.50. Matykite superintendantą ant vietos. Brokieriai apsaugoti (61-66)

Parsiduoda

TIESIOG IŠ SAVINGS BANKO PARDUODAMA atskiras, moderniškas vienos šeimynos (frame) namas. 6 kambariai, sun parlor, garo šiluma, parquet grindys, kokteil virtuvė, maudykla; kainą \$3990. Įmokėti \$750. Banko įgaliotinis 114-11 208-th St., St. Albans arba bankas savininkas, 1024 Gates Ave Brooklyn. Tel.: Foxcroft 9-1800. (61-66)

TAUPLYK PASTU
Pasiuk Ceki at Money Order
Bushwick SAVINGS BANK
GRAND ST. AT GRAHAM AVE. SKLYN
Buk Sėkmingas — Tauptyk!

RESTAURANT BAR & GRILL

Nauja švari ir ruiminga užėiga. Geriausios rūšies gėrai, alus dektinė ir importuoti likerai. Skanus valgiai ir užkandžiai.

J. ZEIDAT

321 Grand St Brooklyn, N.Y. prieš Grand Paradije

NESIGAILĖSITE UŽEJĖ LIETUVIŠKAS RESTORANAS BARAS IR SALE

Gardus, gerai pagaminti valgiai, užkandžiai, alus, degtinė ir kiti gėrimai. Graži salė šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms.
Tai nauja, patogi vieta, kuri savininkai neseniai atvėrė šv. Lietuvos lietuviams.
TIKRAI NUOŠIRDUS LIETUVIŠKAS PATARNAVIMAS
38 Bogart Street, BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Evergreen 8-9777

NOTARY PUBLIC

Tel.: Newtown 9-4464
A. VALANTIEJUS
GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS IR ABELNA APDRAUDA
54-41—72nd STREET, Maspeth, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Telefonas: STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
660 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

- DR. J. S. MISEVICIUS**
VALANDOS 12—2 p. p. 6—8 vak.
270 Berry Street
Tel. Evergreen 8-8707
- DR. JOHN WALUK**
VALANDOS 8—10 ryte 1—2 p. p. 6—8 vak.
161 No. 6th Street
Šventadienis susitars
Tel. Evergreen 8-9229
- DR. ED. W. ZUKAUSKAS**
VALANDOS 1—2 p. p. 6—8 vak.
1114 Foster Avenue
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787
- DR. JOHN C. PETERS (PETRAUSKAS)**
VALANDOS 1—2 p. p.: 6—8 vak.
Išskiriant Ketvirtadienis ir Sekmadienis
65-08 Grand Avenue MASPETH, N. Y.
Tel. Juniper 5-4488
- DR. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS)**
VALANDOS 9—12 ryte 1—5 vakare
221 So. 4th Street
Penktadienis uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105
- DR. BLADAS K. VENCIUS (DANTŲ GYDYTOJAS)**
VALANDOS 9—12 ryte 2—8 vak.
499 Grand Street
Penktadienis uždaryta
Tel. Stagg 2-0706
Namų, Republic 9-3040

TEL.: EVERGREEN 8-9770
JUOZAS GARŠVA — GRABORIUS —
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsmuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrubs paruošia nuo paprasčiausių iki praktiškiausių. Persamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynomis ir kitiems pasivažinėjimams.
VIRŠIUI MINETAIS REIKALAIS KREIPKITES PAS MANE O BUSIT UŽGANEDINTI
231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Dėvėti drabužiai, vartoti namų ruošos daiktai tuojuos išsiunčiamis Apdraudžiami — Be maito — Pristatymas užtikrintas
MOKESTIS: Siuntiniai iki 28 sv. į Lietuvą persiunčiam už \$4.00
Siuntiniai daugiau 28 sv. iki 100 sv. per 14 centų nuo kiekvieno sv. sv. sv. sv.
Siuntinius į Lietuvą priima Lithuanian Press Corp. 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas, Evergreen, 7-7840
Siuntinius galime paimti ir tiesiog iš namų. Už tą imama ekstra mokestis HUDSON FORWARDING & SHIPPING CO., Inc. įsteigta 1893 m.
Raštinė: 17 State St., NEW YORK CITY. Sandėliai 325 E. 38th St.

REIKALINGI NAMŲ DARBININKAI!

Jei Jus iškote darbo geruose namuose, kurių šeiminkai gali mokėti tinkamas algas, tai kreipkitės į mūsų ofisą, kur įsitikinsite kiek geru progų galime jums nurodyti.
Kaip populiariausias pasauly darbo biuras, mes visuomet galime pasigirti geriausių naminių darbų didžiausiu pasirinkimu. Turtingiausiai gyventojai iš geriausių apylinkių yra mūsų klientai.
Tukstančiai merginų džiaugiasi per mus gautomis geromis vietomis... džiaugsiės ir Jus mūsų geru patarnavimu... ir GERA ALGA.
Išitemykite: PARINKTOS VIETOS... GERIAUSIOS ŠEIMYNOS... GRAŽI APYLINKĖ... AUKŠČIAUSIOS ALGOS.
NEIMAMA MOKESTIS IŠ MERGINŲ UŽ PRIRODŽIMĄ VIETŲ SU NAKVYNĖMIS
DAUGELIUI GAUTA VIETOS KASDIEN. ATSIŠAUKITE KASDIEN.

SUSSER Darbo == Agentura
GARSIAUSIA PASAULY NAMŲ DARBAMS GAUTI
924 Broadway, cor. Myrtle Ave., Brooklyn, New York
Tel: Evergreen 8-6099
ATSKIRAS SKYRIUS VYRŲ DARBAMS

SKAITYKITE "VIENYBĖ"

RADIO ŠVENTĖ IR PIKNIKAS
Rengia RADIO VIENYBĖ programa, vadovaujama JUOZO TAMO
Šeštadienį, Rugpjūčio-Aug. 31 d., 1935 m.
KLASČIAUS CLINTON PARKE
Betts & Maspeth Ave., Maspeth, L. I.
PRADZIA 2 VAL. P. P. IŽANGA 40 CENTŲ.
Šokiams grieš HI-DEE-HI BOYS lietuvių radio orkestras
200 bonkų degtinės ir vynu išlaimėjimui su ižangos tikietu.
Gerbiame lietuvių: klausotės mūsų perduodamos programos iš stoties WMBQ 1500 klc. kasdien 10:30 val. rytais ir penktadieniais 7:30 val, vak. Jau antri metai kaip mes jus linksimam per orą. Šį kartą visi susirinkime į Klasčiaus parką, į radio programos pikniką ir visi kartu gražiai pasilinksminsim. Programoj bus įvairūs kontestai: Storų moterų kontestas, alaus gėrymo kontestas, Storų vyrų lenktynės ir kiti. Taigi kviečiame atsilankyti.

JUOZAS TAMAS, vedėjas.